

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Інститут Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра економіки і права

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____ Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 202_ р.

«До захисту допущено»

В. о. завідувача кафедри

_____ Юлія ЛЕВЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 202_ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності 051 «Економіка»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Економіка та правове
забезпечення бізнесу»

на тему: Економіко-правові основи підвищення прибутковості підприємства

Виконав (ла) здобувач 4 курсу групи ПЕ-4-2

_____ Семенова Вероніка Сергіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник Заїнчковський Анатолій Олександрович _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Рецензент Арич Михайло _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я, як здобувачка, Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувачка _____
(підпис)

Київ – 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут Навчально-науковий інститут Економіки і управління
Кафедра Економіки і права
Освітній ступінь Бакалавр
Спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва)

Освітньо-професійна програма «Економіка і правове забезпечення бізнесу»
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. завідувача кафедри Економіки і права

Юлія ЛЕВЧЕНКО

« 19 » грудня 2023 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

Семенової Вероніки Сергіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Економіко-правові основи підвищення прибутковості підприємства

керівник проекту (роботи) Заїнчковський Анатолій Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від 19.12.2023 р № 1004-КС.

2. Строк подання здобувачем проекту (роботи) 05.06.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України, монографії, посібники, підручники, наукові статті відповідно до обраної теми, фінансова та статистична звітність за 2021-2023 роки ТДВ «Яготинський маслозавод», мережа Інтернет.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): теоретичні економіко-правові засади підвищення прибутковості підприємства, економічна сутність прибутковості підприємства, фактори підвищення прибутковості підприємства, методичні підходи до оцінки прибутковості підприємства, правове регулювання підвищення прибутковості підприємства, аналіз фінансово-господарської діяльності та прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод», загальна характеристика діяльності підприємства, аналіз ефективності господарської діяльності підприємства, аналіз фінансово-економічного стану ТДВ «Яготинський маслозавод», аналіз прибутковості підприємства, правове регулювання прибутковості підприємства. шляхи та напрями підвищення прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод», напрями підвищення прибутковості підприємства, економічне обґрунтування впровадження автоматизованої лінії виробництва масла з використанням новітніх технологій, вплив запропонованого заходу на результати діяльності підприємства, висновки і пропозиції.

5. Перелік графічного матеріалу: графіки, таблиці .

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1.4.	Задніпряна-Корінна М. Ю. (докторка філософії з права (кандидат юридичних наук))	01.04.2024	29.04.2024
2.5.	Задніпряна-Корінна М. Ю. (докторка філософії з права (кандидат юридичних наук))	29.04.2024	13.05.2024

7. Дата видачі завдання 19 грудня 2023 року**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розроблення та затвердження плану роботи керівником	01.04.2024 р.	виконано
2	Написання розділу 1	29.04.2024 р.	виконано
3	Робота над розділом 2	13.05.2024 р.	виконано
4	Підготовка розділу 3	27.05.2024 р.	виконано
5	Остаточне оформлення роботи. Формування висновків і пропозицій, проекту доповіді, презентації. Погодження з керівником кваліфікаційної роботи	до 05.06.2024 р.	виконано
6	Попередній захист кваліфікаційної роботи	29.05.2024 р.	виконано
7	Проходження перевірки на антиплагіат	до 05.06.2024 р.	виконано
8	Подання завершеної роботи на розгляд завідувачу Кафедри	05.06.2024 р.	виконано
9	Отримання зовнішньої рецензії, оформлення необхідних документів для захисту	07.06.2024 р.	виконано
10	Захист кваліфікаційної роботи	14.06.2024 р.	виконано

Здобувачка

_____ (підпис)

Вероніка СЕМЕНОВА

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Анатолій ЗАЇНЧКОВСЬКИЙ

_____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

випускної кваліфікаційної роботи, виконаної на тему:
«Економіко-правові основи підвищення прибутковості підприємства на
ТДВ «Яготинський маслозавод»»

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню основ підвищення прибутковості підприємства. У роботі вирішено важливе науково-практичне завдання щодо подальшого розвитку теоретичних основ, методичних і практичних пропозицій та рекомендацій з удосконалення процесу формування та підвищення прибутковості підприємства.

Досліджено динаміку основних показників діяльності підприємства протягом 2021 – 2023 років з метою розробки шляхів підвищення прибутковості підприємства, окреслено напрями підвищення прибутковості підприємства; розроблено проект для підвищення прибутковості підприємства; визначено вплив запропонованого заходу на основні показники діяльності та прибутковості підприємства.

Ключові слова: підприємство, прибутковість, проект, рентабельність.

ABSTRACT

of the final qualification work performed on the topic:

“Economic and legal bases of increasing the profitability of the enterprise at
‘Yagotynsky Butter Plant’ ALC”

The qualification work is devoted to the study of the basics of increasing the profitability of the enterprise. The work solves an important scientific and practical task of further development of theoretical foundations, methodological and practical proposals and recommendations for improving the process of formation and increasing the profitability of the enterprise.

The dynamics of the main indicators of the enterprise's activity during 2021-2023 is studied in order to develop ways to increase the profitability of the enterprise, the directions of increasing the profitability of the enterprise are outlined; a project to increase the profitability of the enterprise is developed; the impact of the proposed measure on the main indicators of activity and profitability of the enterprise is determined.

Keywords: enterprise, profitability, project, profitability.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕЧНІ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Економічна сутність прибутковості підприємства.....	9
1.2. Фактори підвищення прибутковості підприємства.....	14
1.3. Методичні підходи до оцінки прибутковості підприємства.....	19
1.4. Правове регулювання підвищення прибутковості підприємства.....	23
Висновки до розділу 1.....	30
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРИБУТКОВОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»	32
2.1. Загальна характеристика діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод».....	32
2.2. Аналіз ефективності господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод».....	38
2.3. Аналіз фінансово-економічного стану ТДВ «Яготинський маслозавод».....	46
2.4. Аналіз прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод».....	54
2.5. Правове регулювання прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод».....	64
Висновки до розділу 2.....	70
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»	72
3.1. Напрями підвищення прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод».....	72
3.2. Економічне обґрунтування впровадження автоматизованої лінії виробництва масла з використанням новітніх технологій.....	76
3.3. Вплив запропонованого заходу на результати діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод».....	82
Висновки до розділу 3.....	86
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	94
ДОДАТКИ	100

ВСТУП

Актуальність теми. Проблеми підвищення прибутковості підприємств є невід'ємною складовою економічного розвитку сучасного світу. Особливо це стосується підприємств аграрного сектору, які, з одного боку, стикаються з високим рівнем конкуренції та нестабільністю на ринку, а з іншого – мають стратегічне значення для економічної безпеки країни. У цьому контексті особливо важливо дослідження економіко-правових аспектів підвищення прибутковості підприємств.

Сутність прибутковості підприємства, її основні особливості та правове регулювання, а також відмінність від подібних понять, досліджували в своїх працях: Антонюк Р. Р. [4], Блонська В.І. [7], Мелень О. В. [17], Турило А. М. [53], та ін.

Метою роботи є розробка інтегрованої стратегії підвищення прибутковості «Яготинського маслозаводу» з урахуванням економічних та правових аспектів управління. Для досягнення цієї мети передбачено вирішення наступних завдань:

- вивчення теоретичних та практичних аспектів підвищення прибутковості підприємств аграрного сектору.
- аналіз сучасного стану діяльності «Яготинського маслозаводу» та ідентифікація факторів, що впливають на його прибутковість.
- розробка конкретних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління та виробництва на «Яготинському маслозаводі».
- оцінка ефективності запропонованих заходів та їхнє впровадження на практиці.

Об'єктом дослідження є підприємство Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод», а предметом – економіко-правові аспекти підвищення його прибутковості.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети при написанні кваліфікаційної роботи використовувались наступні методи дослідження: при визначенні головних елементів і чинників прибутковості – методи структурно-

функціонального та системного аналізу; при дослідженні організаційних та економічних умов впливу на прибутковість підприємства – методи логічного узагальнення, наукового абстрагування, синтез; при визначенні та аналізі еволюції теоретичних поглядів на сутність прибутковості, на показники оцінки її складових – єдність історичного та логічного методів, метод порівняння, економічний аналіз.

Теоретичною та методологічною базою дослідження є наукові праці визнаних вчених з економіки та права, а також законодавчі акти та статистичні дані, що регулюють діяльність підприємств.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості впровадження рекомендацій управління для підвищення прибутковості «Яготинського маслозаводу», що сприятиме збільшенню його конкурентоспроможності, стійкості та прибутковості. Результати дослідження також можуть бути корисними для інших підприємств аграрного сектору, які стикаються з подібними проблемами управління.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. По закінченні кожного розділу зроблено висновки. Основна частина кваліфікаційної роботи викладена на 116 сторінках і містить 10 рисунків, 27 таблиць. У додатках розміщена фінансова звітність об'єкту дослідження. Список використаної літератури включає 62 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕЧНІ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність прибутковості підприємства

Сучасна практика господарювання показує, що багато підприємств ведуть свою діяльність недостатньо ефективно та працюють збитково. Це зумовлено численними факторами: нестабільною економічною ситуацією як в Україні, так і у світі, введенням воєнного стану в країні, що призвело до збоїв у ключових бізнес-процесах підприємств, таких як постачання, реалізація та виробництво. У таких умовах особливого значення набуває пошук нових підходів до підвищення рентабельності та прибутковості підприємств, які є основою їх сталого розвитку.

Прибуток є закономірним результатом ефективної діяльності будь-якого підприємства. Він представляє собою додаткову вартість, створену у виробничому процесі, є цільовим орієнтиром і стимулом для подальшого розвитку. Прибуток як позитивний фінансовий результат є винагородою бізнесу за підприємницький хист та ризики, які він поніс. Це універсальна економічна категорія, що встановлює зв'язок між усіма іншими показниками та узагальнює результати діяльності підприємства. Він забезпечує можливість самофінансування, розширене відтворення, вирішення питань економічного стимулювання та створює умови для сталого розвитку підприємства [52].

Значимість прибутку у фінансово-економічних відносинах підприємств призвела до виникнення численних гіпотез та концепцій щодо його трактування. Для підвищення прибутковості підприємств необхідний стабільний механізм управління фінансовими результатами. У цьому контексті раціональна побудова системи бухгалтерського обліку набуває особливої ваги, оскільки вона є джерелом оперативної інформації. Достовірність цієї інформації безпосередньо впливає на ефективність управління, що в підсумку визначає нові конкурентні можливості підприємства.

Сучасні підходи до управління підприємствами передбачають впровадження цифрових технологій і автоматизації процесів. Використання аналітичних інструментів та великих даних (Big Data) дозволяє підприємствам приймати більш обґрунтовані рішення та оптимізувати ресурси. В умовах глобальної конкуренції та швидкої зміни ринкових умов, адаптивність і інноваційність стають ключовими факторами успіху. Ефективне управління людськими ресурсами та інвестиції у розвиток кваліфікацій працівників також сприяють підвищенню продуктивності та, відповідно, рентабельності підприємств.

В контексті сучасних наукових досліджень, прибутковість трактується ширше, враховуючи не лише фінансові показники, але й здатність підприємства до стійкого розвитку, його конкурентоспроможність та гнучкість у відповіді на зовнішні виклики. Збалансоване управління фінансами, ресурсами та інноваційними проектами дозволяє підприємствам не лише виживати, але й процвітати в умовах глобальної конкуренції та нестабільності ринків.

У табл. 1.1 представлено сучасні підходи до трактування поняття «прибутковість».

Таблиця 1.1

Трактування сутності категорії «прибутковість»

Автор	Тлумачення
Антонюк Р. Р. [4]	Прибутковість – це економічний стан підприємства, який виявляється у здатності генерувати позитивний фінансовий результат як від поточної, так і від потенційної діяльності. Це означає, що доходи підприємства перевищують витрати в обсязі, достатньому для забезпечення подальшого ефективного функціонування та задоволення як корпоративних, так і суспільних інтересів.
Блонська В. І. [7]	«Прибутковість» можна визначити як ефективність діяльності будь-якого підприємства, що виражається в перевищенні доходів над витратами. Два основні показники, які характеризують прибутковість підприємства, це прибуток і рентабельність, що мають тісний взаємозв'язок. «Прибуток» є економічною категорією, яка найбільш точно відображає фінансові можливості підприємства та його здатність до розширення виробництва. Чим більший прибуток, тим швидше може розвиватися підприємство. Розподіл та використання прибутку є ключовим господарським процесом, який забезпечує задоволення потреб підприємців і формування доходів держави.

Продовження таблиці 1.1

Автор	Тлумачення
Турило А. М. [53]	Прибутковість – це складна фінансово-економічна категорія, яка, по-перше, відображає всі аспекти фінансової та економічної діяльності підприємства; по-друге, конкретизує категорію ефективності діяльності; по-третє, є відносною величиною, що математично визначається як відношення прибутку до витрат; по-четверте, розраховується як частка від одиниці.
Мелень О.В. [17]	Прибутковість – це стабільне економічне явище, що виражається в підтвердженій здатності підприємства отримувати позитивний фінансовий результат як від основної, так і від усієї господарської діяльності, при цьому доходи перевищують витрати в обсязі, достатньому для подальшого ефективного функціонування.

Різні визначення поняття «прибутковість», які в основному акцентують на тому, що це економічна категорія, що відображає ефективність діяльності підприємства. Ці визначення підкреслюють важливість того, щоб дохід від реалізації продукції був достатнім для покриття всіх витрат, пов'язаних з її виробництвом та реалізацією, і щоб залишалася додаткова сума, яка є прибутковою. Це важливо для забезпечення подальшого ефективного функціонування підприємства та його розвитку. Такий підхід до розуміння прибутковості допомагає керівництву підприємства приймати обґрунтовані рішення з метою збільшення її показників.

Дослідження трактувань поняття «прибутковість», приводить до висновку, що «прибутковість — це явище, що характеризується здатністю підприємства ефективно функціонувати і розвиватися за рахунок перевищення доходів над витратами, забезпечуючи при цьому задоволення потреб як підприємців, так і суспільства в цілому».

Сучасний стан економіки держави відзначається постійними змінами, що потребують постійного вдосконалення механізмів управління підприємствами для збільшення їх прибутковості та ефективності. Прибуток є ключовою категорією в процесі планування та прогнозування майбутньої діяльності підприємства, відображаючи його фінансово-господарську діяльність і перспективи розвитку. Оцінка прибутковості враховує не лише внутрішній менеджмент підприємства, а й його здатність адаптуватися до змін у

зовнішньому конкурентному середовищі. Крім того, прибутковість виражає не лише економічні аспекти, а й соціальну місію підприємства, здатність накопичувати досягнуті результати та розвиватися у майбутньому.

Показники прибутковості часто використовуються для аналізу ефективності роботи підприємства, разом з показниками рентабельності. Рентабельність та прибуток є взаємопов'язаними показниками, де зростання рентабельності відображає збільшення отриманого прибутку. Отже, збільшення прибутку створює передумови для підвищення рентабельності. У той час як прибуток вважається основним показником успішності та ефективності діяльності підприємства, термін «рентабельність» є складнішим. Рентабельність є відносним показником ефективності, що обчислюється як співвідношення прибутку до витрат. Рентабельність виробництва визначає економічну ситуацію підприємства як в цілому, так і в окремих напрямках виробництва. При цьому аналіз рентабельності відкриває можливості для:

- оцінки ефективності вкладення коштів у підприємство та раціонального їх використання. Це допомагає з'ясувати, наскільки прибутковим є підприємство та як краще розподіляти кошти для досягнення оптимальних результатів.
- виробництва продукції, що має високу рентабельність, що сприятиме збільшенню попиту серед споживачів та задоволенню їх потреб, покращуючи при цьому статус підприємства на ринку.
- підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах ринкової економіки, оскільки ефективне використання ресурсів та генерація прибутку дозволяють підприємству стати більш привабливим для клієнтів та інвесторів.

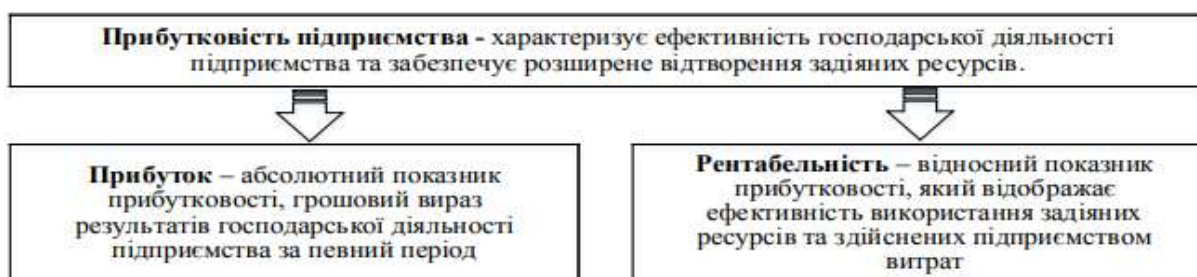

Рис. 1.1. Прибутковість підприємства на думку Андрусь О. І. та Пятаченко С. Ю.

Джерело: [20].

Шляга О. В. та Шипуля Л. І. [58] визначають, що прибуток і рентабельність є не тільки оціночними показниками, а що на них покладаються важливі функції, пов'язані з ефективністю виробничо-господарської діяльності підприємства такі як облікова, стимулююча та бюджетоутворююча. А основні чинники підвищення якості діяльності підприємства відображають як на рис. 1.2.

Рис. 1.2. Чинники підвищення ефективності виробництва.

Джерело: [58]

Де, сучасний стан економіки держави вимагає постійного вдосконалення механізмів управління підприємствами для підвищення їх ефективності та прибутковості. Технологічні нововведення, особливо в сфері автоматизації та інформаційних технологій, мають значний вплив на ефективність виробництва. Устаткування, матеріали та енергія грають важливу роль у підвищенні ефективності, особливо через ресурсозбереження та раціональне управління ними.

Крім технічних аспектів, які включають якість та зовнішній вигляд продукції, важливо також враховувати маркетингові аспекти, такі як доступність, час та ціна продукту на ринку. Ефективне управління персоналом, включаючи мотивацію та підтримку сприятливого трудового середовища, є ключовим для підвищення продуктивності праці та загальної ефективності підприємства.

Динамічність та гнучкість в управлінні, а також постійне вдосконалення методів праці і стиль управління, відіграють важливу роль у забезпеченні високої ефективності діяльності підприємства. Крім того, розвиток ринкової та

виробничо-господарської інфраструктури є ключовим для створення сприятливого середовища для ефективності підприємства.

Важливо визначати, що макроекономічні умови в країні мають значний вплив на фінансові результати підприємств. Одним із таких чинників є рівень інфляції. Зростання інфляції може призвести до зростання витрат на виробництво і споживчі товари, що може негативно вплинути на прибутковість підприємства через зростання цін на ресурси та зменшення покупної спроможності споживачів.

Також впливають на прибутковість підприємства обмінні курси та загальна економічна ситуація у країні. Наприклад, зниження вартості місцевої валюти може позитивно позначитися на прибутковості експортерів, тоді як незбалансованість в економіці або політичні нестабільності можуть створювати негативний вплив на ділову атмосферу та спричинити зменшення прибутковості підприємства.

Фіскальна політика держави також відіграє суттєву роль у формуванні прибутковості підприємства. Один із важливих аспектів - це податки. Високі податки можуть створювати значні фінансові тягарі для підприємств та зменшувати їхню прибутковість, тоді як низькі податки можуть стимулювати інвестиції та сприяти зростанню прибутковості. Додатково, обов'язкові платежі та інші фіскальні обмеження можуть також впливати на прибутковість підприємства, змінюючи його фінансову динаміку та можливості розвитку.

1.2. Фактори підвищення прибутковості підприємства

Коли підприємство досягає нульового рівня прибутку, воно повинно переглянути свою стратегію розвитку. Проблема ефективності виробництва в сучасних умовах господарювання займає центральне місце через зростання дефіциту сировинних ресурсів, збільшення конкуренції та ризиків підприємництва.

У ринковій економіці успішними є лише ті підприємства, які збалансовано оцінюють свої доходи та витрати, випускають конкурентоспроможну продукцію та не виробляють її в надмірних обсягах. Орієнтація лише на виконання програм без урахування ефективності призводить до фінансових проблем.

Зростання прибутку та рентабельності є важливим для подальшого розвитку підприємства та всього національного господарства, оскільки вони створюють додаткові ресурси для бюджетів різних рівнів. Для досягнення цих цілей необхідно раціонально використовувати ресурси, підвищувати ефективність виробництва та поліпшувати якість продукції.

Існує багато методів та стратегій для збільшення прибутку та рентабельності, які роблять виробництво більш ефективним і прибутковим, такі наприклад представлені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Шляхи збільшення прибутку та рентабельності товару

Прибуток	Рентабельність
Збільшення реалізації товару	Зниження собівартості продукції
Поліпшення якості товару	Підвищення продуктивності праці
Підвищення ціни товару	Скорочення невиробничих витрат
Продаж зайвого устаткування та іншого майна або здача його в оренду	Скорочення адміністративно-управлінського персоналу
Зменшення витрат на виробництво шляхом ефективнішого використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площі, працівників і робочого часу	Зниження втрат від браку та ін.
Диверсифікація виробництва	
Розширення ринку продажу та ін.	

Джерело: [58].

Формування прибутковості підприємства є складною задачею, оскільки залежить від впливу безлічі факторів. Ці фактори можна розділити на дві групи: зовнішнє середовище, яке є об'єктивним, та внутрішнє середовище, що має суб'єктивний характер. До зовнішніх факторів відносяться економічна ситуація в країні, рівень інфляції, ступінь конкуренції, стан ринку та співвідношення попиту та пропозиції, податкова та кредитна політика держави, тарифи, а також ціни на

сировину та товари. Ці фактори можуть прямо або опосередковано впливати на прибуток через товарообіг та витрати. Внутрішні фактори включають тип та категорію підприємства, рівень технічної оснащеності та механізації праці, характер технологічних процесів, обсяг та склад виробленої продукції, рівень витрат, обсяг активів та їх структура [3].

Також, Андрусь, вважає доцільним аналізувати всі технологічні стадії системи формування резервів збільшення прибутковості пропонуючи схему приставлену на рис. 1.3.

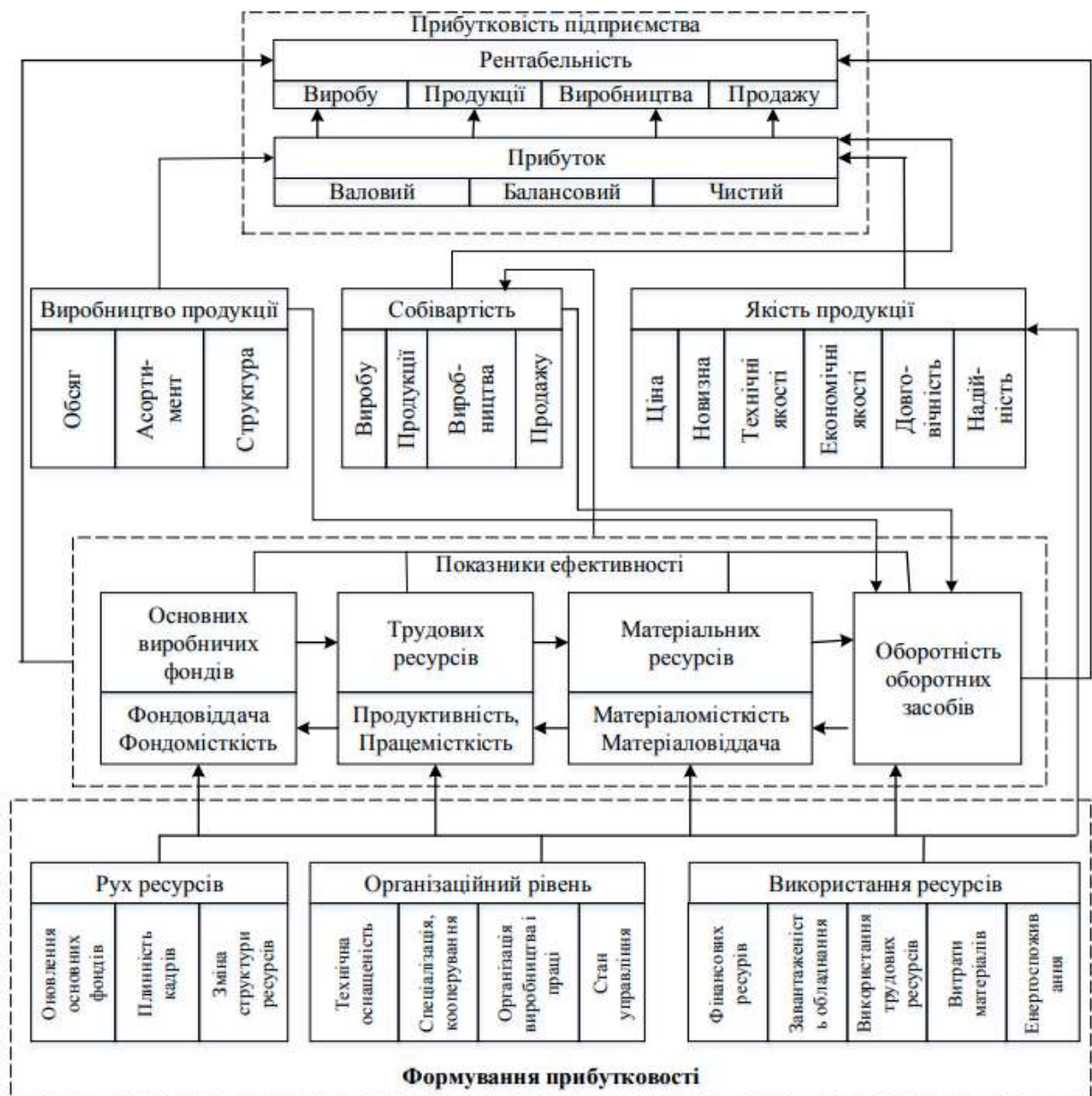

Рис. 1.3. Система формування прибутковості підприємства.

Джерело: [3].

Аргументує науковець це тим, що технічне забезпечення виробництва, процеси оновлення та ефективного використання основних фондів, включаючи їхню завантаженість і фондівдачу, відіграють важливу роль у формуванні прибутковості підприємства. Також значимість має ефективне використання трудових ресурсів, включаючи продуктивність праці та оптимальне використання трудових кадрів. Спрямовані заходи на зниження собівартості продукції через раціональне використання матеріальних та енергетичних ресурсів є важливими для підвищення ефективності виробництва. Впровадження сучасних методів управління витратами, забезпечення та ефективне використання фінансових ресурсів також мають значення для формування прибутковості. Диверсифікація виробництва, підвищення ефективності маркетингу та розширення ринкових часток через стратегічні маркетингові кроки є ключовими для підвищення прибутковості підприємства. Крім того, підприємство повинно формувати надійні відносини зі своїми партнерами та клієнтами для забезпечення стабільного функціонування.

Перит І. О. [26] розглядає основні фактори, які впливають на прибутковість вітчизняного бізнесу як зовнішнього, так і внутрішнього середовища. Серед яких:

- Споживчий ринок, адже є одним з ключових факторів, який визначає дохідність підприємства. Обмежений попит або проблеми зі збутом можуть знизити прибуток. Ефективність бізнесу також залежить від якості взаємовідносин з постачальниками та підрядниками.
- Конкуренція - нові продукти або послуги від конкурентів можуть вимагати більших витрат на рекламу та удосконалення власного продукту.
- Підприємці використовують кредитні ресурси для фінансування своєї діяльності, включаючи довгострокові та короткострокові кредити та фінансовий лізинг.
- Інвестиції в нові технології, автоматизацію та інші вдосконалення також впливають на прибутковість.
- Політичне становище в країні може впливати на цінності споживачів та умови ведення бізнесу.

- Географічне розмежування також важливе. У розвинених регіонах можуть бути більші можливості для бізнесу.
- Ступінь участі власника в управлінні також має значення. Деякі підприємці управляють бізнесом особисто, інші наймають менеджерів.
- Якісний бізнес-аналіз та прогнозування економічних показників допомагають у прийнятті управлінських рішень.
- Інформаційне забезпечення та автоматизація бізнес-процесів є важливими для ефективного ведення бізнесу.
- Важливими також є підбір персоналу, продуктивність праці, технічна база, структура валюти балансу, податкова система, корупція та психологічна готовність підприємця.

Враховуючи всі ці фактори, бізнес може приймати управлінські рішення та розвиватися ефективно.

З огляду на це, на нашу думку, фактори підвищення прибутковості підприємства можуть бути розділені на кілька ключових аспектів. Першим з них є ефективне управління фінансовими ресурсами. Оптимальне розподілення капіталу, ефективне використання кредитних можливостей та інвестиційний стрибок в інноваційні проекти можуть значно підвищити прибутковість підприємства.

Другим важливим аспектом є управління людськими ресурсами. Ефективна організація робочих процесів, стимулювання працівників до досягнення високих результатів, надання можливостей для професійного росту та розвитку можуть сприяти підвищенню продуктивності праці та, відповідно, зростанню прибутковості.

Третім аспектом є ефективне використання технологій та інновацій. Впровадження сучасних технологій виробництва, автоматизація процесів, вдосконалення продукційних ліній можуть підвищити якість продукції та знизити витрати, що сприятиме збільшенню прибутку.

Крім того, необхідно враховувати вплив зовнішніх факторів, таких як конкурентна ситуація на ринку, зміни в законодавстві, політична стабільність та

економічна кон'юнктура. Адаптація до змін у цих сферах може бути ключовим чинником успіху та підвищення прибутковості підприємства.

1.3. Методичні підходи до оцінки прибутковості підприємства

Прибуток – це економічний показник, що поєднує інтереси держави, підприємства, суб'єкта господарювання, працівника і власника. Прибуток формується залежно від діяльності що здійснює підприємство і виглядає формування відповідно до табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Формування прибутку підприємства

Прибуток від операційної діяльності	Прибуток від фінансової діяльності	Прибуток від іншої діяльності
Реалізація продукції (товарів, робіт, послуг) .	Прибуток від деривативів, опціонів, форвардів, а також комісійні від фінансових послуг.	Реалізація основних засобів;
	Прибуток від відсоткових платежів за кредитами, облігаціями, депозитами тощо.	Фінансові інвестиції;
	Прибуток від інвестування в цінні папери, акції, облігації, інвестиційні фонди тощо.	Прибуток від продажу авторських прав, патентів, ліцензій тощо.
	Прибуток від операцій з обміну валют, управління ризиками валютного коливання тощо.	Прибуток, отриманий від отримання штрафів або пеней від контрагентів або урядових органів.
	Гранти та субсидії;	

Джерело: побудовано автором.

Аналіз прибутковості підприємства має чіткі методичні кроки [57] :

– Спочатку необхідно визначити цілі та показники, за якими буде проводитися оцінка прибутковості. Цілі можуть включати збільшення чистого

прибутку, оптимізацію витрат, підвищення ефективності використання активів тощо. Показники повинні бути чітко визначені.

- Потім необхідно зібрати та проаналізувати фінансову інформацію, таку як бухгалтерський баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про грошові потоки та інші. Це допоможе провести аналіз фінансового стану підприємства та оцінити його прибутковість за різними показниками.

- Наступним кроком буде визначення всіх витрат, пов'язаних з діяльністю підприємства, таких як заробітна плата, матеріали, обладнання, аренда приміщень, податки та інші. Це допоможе зрозуміти, які фактори впливають на прибутковість.

- Після цього необхідно визначити прибуток підприємства, що може бути розрахований за допомогою різних показників, таких як чистий прибуток, рентабельність продукції, рентабельність активів тощо.

- Проведення аналізу факторів, які впливають на прибутковість, є важливим для розуміння причин змін у прибутковості. Це можуть бути зміни в економічному середовищі, конкуренції, законодавстві та інші фактори.

- Після аналізу необхідно розробити стратегію для покращення прибутковості підприємства, яка може включати заходи з оптимізації витрат, збільшення обсягу продажів та інші.

- Необхідно постійно моніторити та контролювати виконання стратегії для успішного управління прибутковістю підприємства. Це дозволить вчасно виявляти проблеми та коригувати стратегію, якщо необхідно.

При цьому, оцінка та аналіз прибутковості підприємства вимагають використання різних методів та підходів, які допомагають зрозуміти прибутковість з різних перспектив і визначити головні фактори, що впливають на неї.

Горизонтальний аналіз порівнює фінансові показники підприємства в один і той же період. Він дозволяє виявити тенденції зміни показників та визначити важливі зміни у діяльності підприємства.

Вертикальний аналіз дозволяє порівняти показники фінансових звітів відносно одного показника, зазвичай валового доходу. Це дає змогу визначити,

які складові становлять найбільшу частину витрат та які мають найбільший вплив на прибутковість.

Трендовий аналіз дозволяє виявляти довготривалі тенденції у зміні фінансових показників. Він оцінює рух показників в часі та вказує на необхідність корекції діяльності.

Коефіцієнтний аналіз включає аналіз фінансових коефіцієнтів для оцінки прибутковості та фінансової стійкості підприємства. Він дозволяє порівняти показники зі стандартами галузі та з іншими підприємствами.

Факторний аналіз полягає у комплексному дослідженні впливу різних факторів на прибутковість. Серед таких факторів можуть бути обсяг реалізації, структура продукції, ціни на ресурси та інші.

Аналіз точок безбитковості становить інструмент для визначення мінімального обсягу продажів, необхідного для покриття усіх витрат підприємства. Ця точка визначається як обсяг продажів, при якому доходи дорівнюють витратам. Цей аналіз допомагає в оцінці необхідного обсягу продажів для досягнення прибутку.

Аналіз чутливості слугує для визначення впливу зміни витрат або цін на продукцію на прибутковість підприємства. Цей метод дозволяє ідентифікувати фактори, які найбільше впливають на прибутковість, та розробляти стратегії для зменшення ризиків.

Аналіз ризику дозволяє визначити можливі ризики в діяльності підприємства та їхній вплив на прибутковість. Цей метод оцінює ймовірність виникнення ризиків та допомагає в розробці стратегій для їх управління.

Так, у даній роботі оцінювати прибутковість підприємства будемо за показниками представленими в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Показники рентабельності підприємства

Показник	Метод розрахунку	Характеристика
Чиста рентабельність (Net Profit Margin)	Чистий прибуток (збиток) / Чиста виручка.	Показує частку чистого прибутку у чистій виручці

продовження таблиці 1.4

Показник	Метод розрахунку	Характеристика
Операційна рентабельність (Operating Profit Margin)	Операційний прибуток(збиток) / Чиста виручка	Показує частку операційного прибутку у чистій виручці
ЕВІТДА рентабельність (ЕВІТДА Margin)	ЕВІТДА / Чиста виручка	Показує частку ЕВІТДА у чистій виручці
Валова рентабельність (Gross Margin)	(Чистий виручка - Собівартість) / Чиста виручка	Показує частку валового прибутку у чистій виручці
Рентабельність активів (Return on Assets, RoA)	Чистий прибуток (збиток) / Всього Активи	Показує, скільки прибутку генерує кожна одиниця активів
Рентабельність капіталу (Return on Equity, RoE)	Чистий прибуток (збиток) / Власний капітал	Показує, скільки прибутку генерує кожна одиниця власного капіталу
Рентабельність вкладеного капіталу (Return on Capital Employed, RoCE)	ЕВІТ / Вкладений Капітал (Всього активи - Поточні зобов'язання)	Показує, яка частка ЕВІТ є у відношенні до вкладеного капіталу

Джерело: [51]

ЕВІТДА, або прибуток до сплати відсотків, податків, амортизації і амортизації, є ключовим показником, який використовується кредиторами для визначення здатності компанії залучати фінансування, а також інвесторами для оцінки її вартості при купівлі або продажу. Цей показник дає можливість оцінити ефективність компанії, не враховуючи боргове навантаження, податковий режим, інвестиції в необоротні активи та політику обліку амортизації або переоцінки активів. Класичною формулою розрахунку цього показника є:

$$\text{ЕВІТДА} = \text{Чистий прибуток (збиток)} - \text{Фінансові доходи} + \text{Фінансові витрати} + \text{Податок на прибуток} + \text{Амортизація}.$$

Деякі критики вважають, що очищення ЕВІТДА від амортизації не показує потребу компанії в інвестиціях в основні засоби і тоді використовують показник ЕВІТ, який не коригується на амортизацію та обчислюється за формулою:

$EBIT = \text{Чистий прибуток (збиток)} - \text{Фінансові доходи} + \text{Фінансові витрати} + \text{Податок на прибуток [51]}.$

1.4. Правове регулювання підвищення прибутковості підприємства.

Правове регулювання відіграє ключову роль у забезпеченні стабільного та ефективного функціонування підприємств. В Україні правове поле включає різноманітні нормативно-правові акти, що впливають на діяльність підприємств і спрямовані на підтримку їх прибутковості, а саме норми Конституції України, норми різних кодексів та законів, що регулюють господарську діяльність, оподаткування, конкуренцію та інші аспекти підприємництва. Загалом складові правового регулювання діяльності підприємства представлені на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Ієрархія нормативних актів регулювання прибутковості підприємства.

Джерело: побудовано автором.

Належне нормативно-правове регулювання може впливати на прибутковість підприємства через кілька механізмів:

– Ефективне регулювання може сприяти збереженню конкурентного середовища, що може змусити підприємство бути більш ефективним і інноваційним, щоб зберегти або збільшити свою частку на ринку.

– Нормативні акти, які гарантують стабільність та передбачуваність управління підприємством, можуть допомогти зменшити ризики та забезпечити більшу прибутковість.

– Правильне регулювання може допомогти уникнути або зменшити вплив негативних факторів, таких як штрафи за порушення законодавства, що можуть знизити прибутковість.

– Ефективне правове регулювання може забезпечити захист прав власності підприємства, що є важливим для збереження його прибутковості.

– Деякі правові механізми, такі як інвестиційні стимули або податкові пільги, можуть сприяти збільшенню капіталовкладень, що в свою чергу може позитивно позначитися на прибутковості.

Таким чином, належне нормативно-правове регулювання може впливати на прибутковість підприємства, забезпечуючи сприятливе середовище для його функціонування та розвитку.

Стаття 42 *Конституції України* [14] гарантує, що кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом при цьому держава забезпечує захист прав споживачів, контролює якість і безпеку продукції, а також усіх видів послуг і робіт, підтримуючи діяльність громадських організацій споживачів.

Підприємницька діяльність регулюється *Законом України «Про підприємництво»* [43], стаття 1 якого визначає, що «підприємництво» являє собою самостійну, регулярну діяльність, що здійснюється на власний ризик з метою виробництва продукції, виконання робіт або надання послуг для отримання прибутку. Цю діяльність ведуть фізичні та юридичні особи, які зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності відповідно до

встановленого законодавства порядку. Водночас створення (заснування) суб'єкта підприємницької діяльності - юридичної особи, а також володіння корпоративними правами, не вважаються підприємницькою діяльністю, за винятком випадків, передбачених законодавством. Прибуток (дохід) визначає стаття 142 *Господарського кодексу України* [8], як показник фінансових результатів господарської діяльності, що визначається шляхом зменшення суми валового доходу суб'єкта господарювання за певний період на суму валових витрат та суму амортизаційних відрахувань.

Зважаючи на важливість підвищення прибутковості підприємства для стійкого економічного розвитку, в Україні існують різні правові норми та регуляції, спрямовані на цей аспект.

По-перше, законодавство України визначає правила оподаткування, які безпосередньо впливають на фінансові показники підприємств. Оподаткування в першу чергу регулюється *Податковим кодексом України* [28] і ґрунтується на ряді принципів, які визначають основні засади оподаткування та відносин між платниками податків та державою. Зокрема, ці принципи включають загальність оподаткування, що передбачає обов'язок всіх осіб сплачувати податки та збори, рівність усіх платників перед законом, що гарантує однаковий підхід до всіх без винятку, та недопущення будь-якої форми податкової дискримінації. Також важливими принципами є невідворотність настання відповідальності за порушення податкового законодавства, презумпція правомірності рішень платників податків, а також фіскальна достатність та соціальна справедливість, які передбачають збалансованість витрат та надходжень до бюджету та сплату податків відповідно до платоспроможності. Інші принципи включають економічність оподаткування, нейтральність оподаткування, стабільність податкового законодавства, а також рівномірність та зручність сплати податків. Ці принципи спрямовані на забезпечення чітких та справедливих умов оподаткування для всіх платників податків в Україні. Стаття 6 *Податкового кодекса України* визначає, що податком є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету або на єдиний рахунок, що справляється з платників податку відповідно до цього Кодексу, а

стаття 9 визначає, що до загальнодержавних податків належать: податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, податок на додану вартість, акцизний податок, екологічний податок, рентна плата, мито. Прибутковість підприємства «зв'язана» з податками, а особливо з податком на прибуток, базова ставка якого, відповідно до статті 136, становить 18%, а об'єктом оподаткування є прибуток, який отримано як в Україні, так і за її межами, відповідно до статті 134. Цей прибуток визначається шляхом коригування фінансового результату, який вказаний у фінансовій звітності підприємства.

По-друге, правові норми у сфері банківської та фінансової діяльності також важливі для підприємств. Регулювання банківської діяльності, в тому числі у сфері кредитування та фінансування, може впливати на доступність ресурсів для розвитку та реалізації стратегій підвищення прибутковості. Відтак *Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії»* [48] визначає основні принципи функціонування ринку фінансових послуг, включаючи діяльність надавачів фінансових та супровідних послуг, державне регулювання та нагляд за цією діяльністю, а також захист прав клієнтів. Він встановлює правовий статус фінансових компаній та ломбардів, визначає організаційно-правові основи їх створення, діяльності, реорганізації та припинення, а також повноваження Регулятора щодо державного регулювання та нагляду за такими установами. Однак дія цього Закону не поширюється на діяльність міжнародних, міждержавних та міждержавних організацій, що надають фінансові та супровідні послуги в Україні.

По-третє, законодавство також регулює сферу власності та конкуренції. Законодавчі норми, які стосуються захисту прав власності, антимонопольної політики та конкуренції, можуть впливати на умови функціонування підприємств та їхню прибутковість. Відтак стаття 42 *Конституції України*, також, гарантує захист конкуренції в підприємницькій діяльності а *Господарський кодекс України*) регулює конкуренцію, встановлює ключові принципи та правила для забезпечення справедливої конкуренції на ринку. Вони охоплюють широкий спектр аспектів, включаючи підтримку конкуренції, запобігання монополізму, обмеження недобросовісної конкуренції та захист

прав споживачів. Статті 25-41 спрямовані на створення конкурентного середовища, що сприяє розвитку бізнесу, і забезпечують законодавчу основу для діяльності антимонопольних органів, діяльність яких регламентує *Закон України «Про Антимонопольний комітет України»* [32], та контролю за дотриманням антимонопольного законодавства. Також питання конкуренції контролюють *Закони України: «Про захист економічної конкуренції»* [38], *«Про захист від недобросовісної конкуренції»* [37], *«Про природні монополії»* [44], та інші нормативно-правові акти, прийнятих відповідно до цих законів.

Підвищення прибутковості підприємства в Україні також залежить від ряду інших законодавчих актів і нормативних документів, які впливають на бізнесове середовище та фінансову діяльність компаній.

Один з таких важливих документів - це *Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»* [33]. Цей закон встановлює порядок ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності підприємствами. Чітке дотримання цього закону допомагає підприємствам ефективно керувати своєю фінансовою діяльністю, що в свою чергу сприяє підвищенню їх прибутковості. Стаття 8 визначає організацію бухгалтерського обліку на підприємстві, а регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється затвердженням *Національного положення (стандартів) бухгалтерського обліку* [19].

У контексті підвищення прибутковості підприємства страхування має важливу роль. *Закон України «Про страхування»* визначає правила здійснення страхової діяльності, включаючи умови укладення договорів страхування, визначення обов'язкових видів страхування, а також порядок врегулювання страхових випадків та виплат. Успішне застосування страхування може зменшити ризики для підприємства та забезпечити фінансову стабільність у разі нещасних випадків, збитків або втрати майна. Правове регулювання страхування дозволяє підприємствам ефективно захищати свої інтереси та мінімізувати фінансові втрати в умовах ризиків та непередбачуваних обставин [46].

Важливе місце в прибутковості підприємства займають інвестиції, які контролює *Закон України «Про інвестиційну діяльність»* [40], закон визначає

правові засади та умови здійснення інвестиційної діяльності в Україні, а також регулює відносини, що виникають у цій сфері між інвесторами, державою та іншими суб'єктами. Він має значний вплив на прибутковість підприємств через кілька ключових аспектів:

– Стимулювання інвестицій: Закон пропонує різноманітні стимули для інвесторів, такі як податкові пільги, земельні ділянки тощо. Це може сприяти залученню нових інвестицій у підприємства, що в свою чергу може призвести до зростання їхньої прибутковості.

– Регулювання інвестиційного клімату: Закон встановлює прозорі правила для здійснення інвестиційної діяльності, інвестиційних проектів, що створює сприятливий інвестиційний клімат. Це може збільшити довіру інвесторів до підприємств і, відповідно, зростання їхньої прибутковості.

– Забезпечення прав та інтересів інвесторів: Закон гарантує захист прав та інтересів інвесторів, включаючи механізми врегулювання спорів та конфліктів. Це може збільшити інвестиційну активність та допомогти підприємствам залучити більше інвестиційних коштів для розвитку.

– Взаємодія з іншими секторами: Закон взаємодіє з іншими суміжними законами, такими як податкове, земельне та корпоративне законодавство. Він встановлює правила, які впливають на оподаткування інвестицій, використання земельних ресурсів для інвестиційних проектів та інші аспекти, що можуть впливати на прибутковість підприємств.

Кодекс законів про працю України [13] визначає правові основи регулювання трудових відносин. Ефективне управління трудовими ресурсами, включаючи забезпечення належних умов праці, підвищення кваліфікації працівників та їх мотивації, може значно вплинути на продуктивність і, як наслідок, на прибутковість підприємства. Процедура розробки і затвердження внутрішніх нормативних актів з охорони праці, що застосовуються на підприємстві, регламентується наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці «Про Порядок опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці, що діють на підприємстві» від 21.12.1993 №132.

Рис. 1.5. Схема системи нормативних актів у галузі охорони праці.

Джерело [25].

*Примітка - «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» втратив чинність на підставі прийняття «Про систему громадського здоров'я»; «Про пожежну безпеку» втратив чинність на основі прийняття Кодексу цивільного захисту України.

Закон України «Про авторське право і суміжні права» [31] та Закон «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [42] регулюють питання захисту інтелектуальної власності. Ефективне управління інтелектуальною власністю,

включаючи патенти, торгові марки та авторські права, може забезпечити підприємству конкурентні переваги та додаткові джерела доходу.

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» регулює порядок здійснення зовнішньоекономічних операцій. Ефективне управління експортно-імпортними операціями, включаючи оптимізацію митних процедур та управління валютними ризиками, може суттєво підвищити прибутковість підприємства. [42]

Висновки до розділу 1

У цьому розділі проведено теоретичні засади прибутковості підприємства. Розглянуто різні підходи до розуміння прибутковості, підкреслено важливість постійного вдосконалення управлінських механізмів та адаптації до макроекономічних умов. Наведено різні шляхи збільшення прибутку та рентабельності, а також необхідність аналізу технологічних стадій для формування резервів збільшення прибутковості.

У даній роботі було розглянуто важливі аспекти підвищення прибутковості підприємства, зокрема, ефективне управління фінансовими та людськими ресурсами, а також використання сучасних технологій та інновацій. Висвітлено значення оптимального розподілу капіталу, стимулювання працівників до досягнення високих результатів та впровадження технологій для підвищення якості продукції та зниження витрат. Обговорено вплив зовнішніх факторів, таких як конкурентна ситуація та законодавство, на прибутковість підприємства, а також підкреслено необхідність адаптації до змін у цих сферах. Висновок підкреслює складність аналізу прибутковості та її важливість для управлінських рішень та стратегій розвитку підприємства. Крім того, в роботі було оцінено прибутковість за допомогою різних показників, які враховують різні аспекти ефективності та прибутковості.

Правове середовище створює рамки для розвитку бізнесу та забезпечує стабільність та передбачуваність управління підприємствами. У цьому тексті

детально розглядаються різні законодавчі аспекти, які впливають на прибутковість підприємств в Україні. Бухгалтерський облік та фінансова звітність, страхування, інвестиційна діяльність, трудове законодавство, інтелектуальна власність, зовнішньоекономічна діяльність - усі ці аспекти регулюються відповідним законодавством, яке сприяє створенню сприятливого бізнесового середовища та підвищенню прибутковості підприємств в Україні.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРИБУТКОВОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

2.1. Загальна характеристика діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Історія Яготинського маслозаводу розпочалася в червні 1956 року з його заснування як підприємства для переробки молока та вершків. Офіційна державна реєстрація відбулася 25 березня 1996 року, а розташувався завод у Київській області, Україна. Протягом цього періоду статутний капітал досяг 3 796 716 грн, а середня чисельність працівників у 2022 році становила 900 осіб.

Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод», скорочена назва ТДВ «Яготинський маслозавод» (рис. 2.1), входить до складу групи компаній «Молочний альянс», яка характеризується централізованою структурою управління фінансами, закупівлями, маркетингом, виробництвом, логістикою та продажами. До групи належать підприємства, що займаються виробництвом сирів, цільномолочної та кисломолочної продукції, а також обробкою молока та молочних продуктів.

Рис. 2.1. Логотип групи компаній «Молочний альянс».

Джерело: [24].

Після приєднання до групи «Молочний альянс» у 2006 році та придбанням 99% акцій підприємства, ТДВ «Яготинський маслозавод» (рис. 2.2) зазнав значної реконструкції та технічного переоснащення. У наступні роки на заводі були введені нові виробничі потужності для виготовлення сухого знежиреного молока, сучасний маслоцех та сирний цех з унікальним обладнанням.

На сьогоднішній день завод виробляє 14 різних груп товарів під торговою маркою «Яготинське»: вершки (5 асортиментних позицій), м'які та розсільні сири (14 асортиментних позицій), сирки солодкі та десерти (16 асортиментних позицій), масло солодко-вершкове (4 асортиментні позиції), сметана (8 асортиментних позицій), молоко (23 асортиментні позиції), йогурти (28 асортиментних позицій), продукція "З печі" (4 асортиментні позиції), ряжанка (5 асортиментних позицій), сир кисломолочний (3 асортиментні позиції), а також унікальні продукти: функціональний кисломолочний продукт «Геролакт», «Какао на молоці», «Турецький йогурт», «Айран», «Айран з кропом», кисломолочний напій з подвійною дозою білку: «Закваска PRO» та «Закваска PRO з наповнювачем «полуниця»».

Візитною карткою заводу вже багато років поспіль вважається вершкове масло ТМ «Яготинське» (рис. 2.2), яке за майже 60 років свого існування отримало безліч нагород, високу репутацію та любов українців. Гордістю компанії є також унікальний кисломолочний продукт - закваска «Яготинська», з високим вмістом спеціально підібраних корисних молочнокислих бактерій, які надають продукту м'який і приємний смак та виняткову користь для організму. Яготинський молокозавод першим розробив та розпочав виробництво готових до вживання заквасок, створивши нову продуктову категорію на українському молочному ринку. Про стрімкий розвиток категорії заквасок свідчить стабільне зростання обсягів виробництва та реалізації цієї продукції на підприємстві (з 300 до 30 000 літрів на добу за десять років існування заквасок).

Рис. 2.2. Вершкове масло ТМ «Яготинське» та закваска «Яготинська»

Джерело: [24].

Мета підприємства полягає в турботі про здоров'я своїх споживачів, а значить, і про здоров'я всієї нації та натуральність продукції з високою якістю. А також задоволення попиту фізичних та юридичних осіб на молочну продукцію та по послуги, які може компанія, а також одержання прибутку.

Місією є задоволення смакових, харчових, естетичних потреб споживачів молочних продуктів з рахунок високої якості всіх видів молочної продукції. А також постійний пошук рішень для удосконалення виробничого процесу та активна участь у вирішенні сучасних екологічних, соціальних проблем.

Вищим органом управління ТДВ «Яготинський маслозавод» є Загальні збори учасників. Організаційна структура товариства (рис. 2.3) затверджена рішенням Наглядової ради Товариства від 04.06.18 року.

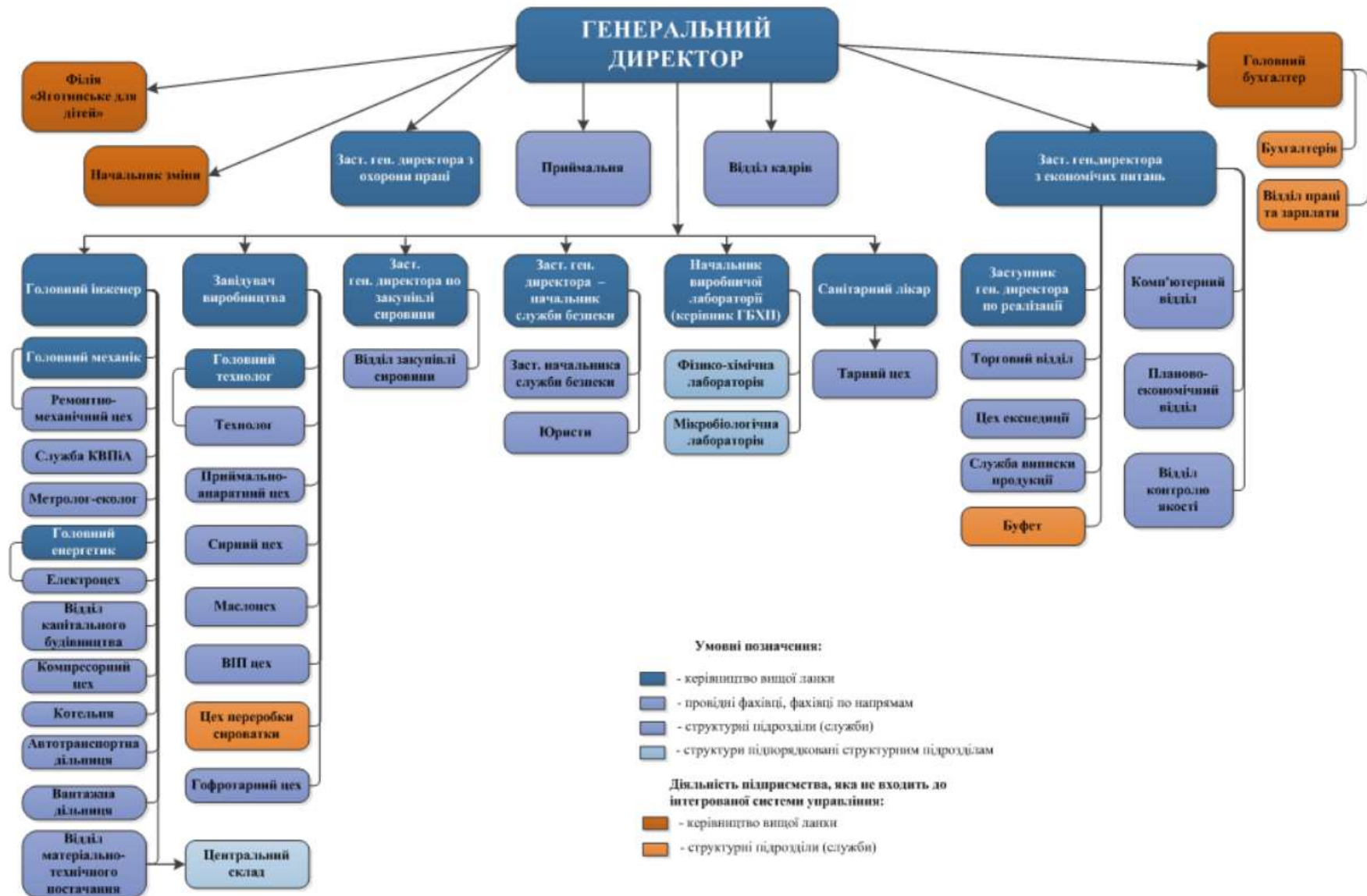

Рис. 2.3. Організаційна структура ТДВ «Яготинський маслозавод».

Джерело [49].

Згідно зі статутом, управління підприємством здійснюється через загальні збори учасників, наглядову раду та дирекцію товариства. Загальні збори учасників визначають стратегічні питання, наглядова рада контролює виконавчий орган і дирекція забезпечує поточну діяльність підприємства.

Така структура управління дозволяє ефективно координувати діяльність підприємства та забезпечувати високий рівень контролю та управління всіма напрямками діяльності.

Стратегія ТДВ «Яготинський маслозавод» базується на принципі «виробляємо лише натуральний продукт із натуральної сировини». Весь асортимент виробів відповідає вимогам українського законодавства щодо якості та безпеки харчових продуктів, а усі технологічні процеси сертифіковані відповідно до стандартів НАССР та ДСТУ ISO 9001:2015 та ISO 22000:2018.

Кожна партія готової продукції проходить контроль якості під час технологічних процесів виробництва, фасування та пакування і тільки після задовільних результатів допускається до реалізації споживачу. Підтвердженням є посвідчення про якість на кожную партію продукції та висновки Державно ветеринарно-санітарної експертизи (на відповідність показників безпеки).

Для виробництва молочної продукції під торговою маркою «Яготинське» використовується виключно натуральне молоко найвищої якості та природні фруктови та ягідні наповнювачі. Технологічний процес виготовлення продукції виключає застосування консервантів, синтетичних барвників, антибіотиків та інших шкідливих добавок, а також цукру, і весь сировинний матеріал проходить строгий багатоступеневий контроль якості.

ТДВ «Яготинський маслозавод» регулярно проходить переоцінку відповідності інтегрованої системи управління якістю до вимог двох міжнародних стандартів: ДСТУ ISO 22000:2005 та ДСТУ ISO 9001:2009. Ці стандарти призначені для організацій, які прагнуть систематично виробляти якісну продукцію, що відповідає потребам споживача.

З 2015 року ТДВ «Яготинський маслозавод» розпочав щорічно отримувати Сертифікат Халяль для своєї виробленої продукції.

У листопаді 2015 року «Молочний Альянс» отримав сертифікати реєстрації в Китаї для торгової марки «Slavia», що надають право продажу та реклами молочної продукції в Китаї. З 10 січня 2016 року підприємства «Золотоніський маслоробний комбінат» та "Яготинське для дітей" отримали право експортувати свою продукцію до країн Євросоюзу, після успішної інспекції Європейської Комісії в жовтні 2014 року.

Наразі експортна географія компанії налічує більше 30 країн, включаючи Казахстан, Білорусь, Молдову, Азербайджан, Узбекистан, Нігерію, Єгипет, Японію, В'єтнам, Алжир, Бангладеш, Мексику, Саудівську Аравію та інші.

"Молочний Альянс" планує розвивати свої можливості на міжнародному ринку, відповідаючи на побажання клієнтів і розширюючи асортимент продукції.

Збутова мережа ТДВ «Яготинський маслозавод» охоплює всю територію України і має значний розвиток. В даний момент компанія використовує змішаний підхід до збуту, використовуючи як прямий збут через власні фірмові магазини, так і опосередкований збут через різних посередників або дистриб'юторів. Важливо відзначити, що роль посередників при змішаному збуті обмежена, включаючи оплату за поставлену продукцію та забезпечення продажів з урахуванням маркетингових аспектів.

Система розподілу продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» може бути охарактеризована як ефективна в контексті змішаного збуту. Опосередкований збут здійснюється через значну кількість дистриб'юторів, що становить значну частину прибутку компанії. З іншого боку, прямий збут характеризується роботою через власні фірмові магазини, розташовані у різних містах України, таких як Яготин, Київ, Полтава, Одеса, Харків, Дніпро і інші.

2.2. Аналіз ефективності господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод».

Ефективність господарської діяльності полягає у здатності підприємства досягати своїх цілей за мінімальних затрат ресурсів, тобто досягнення максимального результату при оптимальному використанні доступних ресурсів. Поняття ефективності охоплює багато аспектів, включаючи фінансову, виробничу, організаційну та стратегічну сфери діяльності підприємства, представлені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Аспекти ефективності господарської діяльності

Сфера	Характеристика
Фінансова	Ефективність вимірюється здатністю підприємства забезпечувати стабільний прибуток та рентабельність, уникати втрат і збільшувати вартість підприємства для його власників та інвесторів.
Виробнича	Ефективність означає досягнення максимального виходу продукції при мінімальних витратах на виробництво, включаючи оптимізацію виробничих процесів, використання сучасного обладнання та технологій.
Організаційна	Ефективність визначається ефективністю управління підприємством, здатністю до організації праці та ресурсів відповідно до стратегічних цілей компанії.
Стратегічна	Ефективність полягає у вмінні адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, а також у здатності виробляти продукцію або послуги, які відповідають потребам ринку та забезпечують конкурентні переваги.

Джерело: побудовано автором.

Отже, ефективність господарської діяльності включає в себе комплексний підхід до управління різними аспектами підприємства з метою досягнення його стратегічних цілей та забезпечення стійкого розвитку.

Аналіз ефективності господарської діяльності підприємства є важливою складовою управлінського обліку і має велике значення для успішного

функціонування та розвитку підприємства. Ось основні причини, чому цей аналіз важливий:

- аналіз ефективності дозволяє визначити, наскільки продуктивно підприємство використовує свої ресурси (трудові, матеріальні, фінансові). Це допомагає виявити сильні та слабкі сторони виробничих процесів і оптимізувати їх для підвищення продуктивності.

- регулярний аналіз ефективності допомагає підприємству адаптуватися до змін на ринку та залишатися конкурентоспроможним. Це дає можливість вчасно реагувати на дії конкурентів, впроваджувати нові технології і покращувати якість продукції або послуг.

- аналіз господарської діяльності дозволяє виявити зайві витрати та знайти способи їх скорочення. Це важливо для підвищення рентабельності підприємства, адже зниження витрат без втрати якості продукції або послуг безпосередньо впливає на збільшення прибутку.

- результати аналізу ефективності є основою для прийняття стратегічних і тактичних управлінських рішень. На основі даних аналізу керівництво може приймати обґрунтовані рішення щодо розвитку нових напрямків, реорганізації бізнес-процесів, інвестування в нові технології тощо.

- аналіз ефективності допомагає в оцінці фінансових показників, таких як рентабельність, ліквідність, оборотність активів і капіталу. Це важливо для підтримання фінансової стабільності підприємства і його здатності виконувати свої зобов'язання.

- ефективний аналіз господарської діяльності включає оцінку продуктивності праці та використання трудових ресурсів. Це дає змогу керівництву розробляти стратегії мотивації та підвищення кваліфікації персоналу, що сприяє загальному підвищенню ефективності роботи підприємства.

- аналіз ефективності дає змогу прогнозувати майбутні тенденції розвитку підприємства, оцінювати потенційні ризики та можливості. Це сприяє

розробці стратегічних планів і цілей, що забезпечують сталий розвиток підприємства в довгостроковій перспективі.

– детальний аналіз ефективності діяльності підприємства є важливим для залучення інвестицій і отримання кредитів. Інвестори та кредитори оцінюють фінансову стійкість і потенціал зростання підприємства на основі його ефективності, що впливає на їхні рішення про співпрацю.

Отже, аналіз ефективності господарської діяльності підприємства є ключовим інструментом для забезпечення його успішного функціонування, конкурентоспроможності та фінансової стабільності.

Обсяг реалізації продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки представлений в табл. 2.2, відображає динаміку та зміни в обсягах продажів різних видів продукції. Загальний приріст доходів у 2022 році порівняно з 2021 роком склав 20,38%, а у 2023 році він зріс на 30,01%.

Таблиця 2.2

**Структура доходів від реалізації продукції ТДВ «Яготинський
маслозавод» за 2021-2023 роки**

Продукція	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Масло	592229	648695	695104	56466	46409	9,53	7,15
Сирно-творожна	379215	410330	654247	31115	243917	8,21	59,44
Молоко	752070	900481	1164308	148411	263827	19,73	29,30
Вершки	131225	170324	226878	39099	56554	29,80	33,20
Сметана	398737	494840	634755	96103	139915	24,10	28,27
Кисломолочна	449156	613464	954628	164308	341164	36,58	55,61
Дитяче харчування	333728	410435	472155	76707	61720	22,98	15,04
Інша молочна продукція	67301	87522	55192	20221	-32330	30,05	-36,94
Разом	3103661	3736091	4857266	632430	1121175	20,38	30,01

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

За цим аналізом видно, що основними продуктами, які приносять доходи, є молоко та сирно-творожна продукція. За два роки (2022-2023) відхилення від

попереднього року для молока склало майже 30%, що свідчить про значний приріст обсягів його реалізації. У той же час, сирно-творожна продукція показала найбільше відхилення в обсягах продажу за період 2022-2023 років - понад 59%, що є істотним показником зростання.

Щодо інших видів продукції, таких як масло, вершки, сметана та кисломолочна продукція, також спостерігається значний приріст у продажах. Для деяких категорій, наприклад, кисломолочної продукції, зростання обсягів реалізації виявилось особливо вражаючим, з відхиленням від попереднього року понад 55%.

Аналіз структури доходів ТДВ "Яготинський маслозавод" за представленими даними, свідчить про успішну стратегію розвитку підприємства, зосереджену на підвищенні обсягів продажу основних продуктів та розширенні асортименту, що сприяло загальному зростанню доходів компанії.

Аналіз активів підприємства допомагає зрозуміти динаміку зміни вартості активів, їх структуру та ефективність використання. Розглянемо детальніше кожен складову активів ТДВ "Яготинський маслозавод" за 2021-2023 роки та їх динаміку.

Таблиця 2.3

**Складові активи ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки,
тис. грн**

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Нематеріальні активи	2901	1528	1295	-1373	-233	-47,33	-15,25
Основні засоби	417251	390541	415608	-26710	25067	-6,40	6,42
Інші необоротні активи	11491	32020	30570	20529	-1450	178,65	-4,53
Необоротні активи - всього	432579	424089	447473	-8490	23384	-1,96	5,51

Продовження таблиці 2.3

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Запаси	165657	165465	192592	-192	27127	-0,12	16,39
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	425104	592908	623833	167804	30925	39,47	5,22
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	506002	830840	857268	324838	26428	64,20	3,18
Інша поточна дебіторська заборгованість	9330	2977	206	-6353	-2771	-68,09	-93,08
Гроші та їх еквіваленти	31692	7818	41043	-23874	33225	-75,33	424,98
Інші оборотні активи	3879	4470	2165	591	-2305	15,24	-51,57
Оборотні активи - всього	1142041	1604930	1717107	462889	112177	40,53	6,99
АКТИВИ	1574620	2029019	2164580	454399	135561	28,86	6,68

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Нематеріальні активи ТДВ "Яготинський маслозавод" значно зменшилися з 2021 до 2022 року (на 47,33%) і знову зменшилися у 2023 році (на 15,25%). Це може свідчити про те, що підприємство може зменшувати витрати на розвиток нових технологій чи інтелектуальну власність.

Основні засоби ТДВ "Яготинський маслозавод" зазнали невеликого зниження у 2022 році (на 6,40%), але потім зросли у 2023 році (на 6,42%). Це може свідчити про те, що підприємство інвестує в розвиток та модернізацію виробничих потужностей.

Інші необоротні активи показали значний зріст у 2022 році (на 178,65%), але знову зменшилися у 2023 році (на 4,53%). Це може бути пов'язано зі змінами у складі активів, які не є нематеріальними чи основними засобами, наприклад, управлінням запасами або нерухомістю.

Запаси значно зросли у 2023 році (на 16,39%). Це може свідчити про збільшення обсягів виробництва або накопичення запасів на майбутнє, що може впливати на ліквідність підприємства.

Дебіторська заборгованість значно зросла у 2022 році (на 39,47%) та у 2023 році (на 5,22%). Це може свідчити про збільшення обсягів продажу товарів та послуг, або про погіршення умов оплати за ними.

Гроші та їх еквіваленти суттєво збільшилися у 2023 році (на 424,98%). Це може свідчити про збільшення наявності грошових ресурсів на рахунках підприємства або про надходження нових інвестицій.

Загальний аналіз показує, що ТДВ "Яготинський маслозавод" має деякі зміни у складі активів протягом років 2021-2023. Ці зміни можуть бути наслідком стратегічних рішень підприємства щодо інвестування, розвитку виробництва, управління запасами та фінансових операцій.

Аналізуючи основні засоби ТДВ «Яготинський маслозавод» розглянемо показники їх руху представлені в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Показники руху основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Відхилення (+/-)	
	2021	2022	2023	2021/2020	2022 /2021
Первісна вартість на початок року	733629	773761	811917	40132	38156
Надійшло у звітному році	41636	41379	146506	-257	105127
Вибуло в звітному році	1457	396	59491	-1061	59095
Первісна вартість на кінець року	773761	811917	898932	38156	87015
Коефіцієнт введення	0,0538	0,0510	0,1630	-0,0028	0,1120
Коефіцієнт вибуття	0,0019	0,0005	0,0662	-0,0014	0,0657
Коефіцієнт приросту	0,0519	0,0505	0,0968	-0,0015	0,0463

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Первісна вартість основних засобів зростала з року в рік, що свідчить про те, що підприємство вкладало кошти в придбання або модернізацію обладнання та майна.

Коефіцієнт введення вказує на співвідношення між вкладенням у нові основні засоби та загальною вартістю основних засобів. У 2021 році коефіцієнт введення основних засобів становив 0,0538, у 2022 році трохи знизився до 0,0510, що на 0,0028 менше порівняно з попереднім роком. Однак у 2023 році цей показник зріс до 0,1630, що на 0,1120 більше, ніж у 2022 році. Це свідчить про значне оновлення та поповнення основних засобів у 2023 році.

Коефіцієнт вибуття показує відношення між обсягом зняття основних засобів з виробництва та загальною вартістю основних засобів. У 2021 році коефіцієнт вибуття основних засобів становив 0,0019, у 2022 році знизився до 0,0005, що на 0,0014 менше порівняно з попереднім роком. У 2023 році цей показник зріс до 0,0662, що на 0,0657 більше, ніж у 2022 році. Такий різкий ріст у 2023 році може свідчити про значне списання або продаж основних засобів.

У 2021 році коефіцієнт приросту основних засобів становив 0,0519, у 2022 році трохи знизився до 0,0505, що на 0,0015 менше порівняно з попереднім роком. У 2023 році цей показник зріс до 0,0968, що на 0,0463 більше, ніж у 2022 році. Це свідчить про суттєве збільшення вартості основних засобів у 2023 році. Отже, загальною тенденцією може бути визначено збільшення вкладень у розвиток підприємства, активне вибуття застарілого обладнання та підвищення ефективності використання основних засобів.

Аналіз динаміки ефективності використання основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 рр. свідчить про негативні зміни в 2021 році, через збиткову діяльність.

Таблиця 2.5

Динаміка ефективності використання основних засобів та оборотних активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Віддача основних засобів, грн	7,20	9,25	12,05	2,05	2,80	28,48	30,27
Місткість основних засобів, тис. грн.	0,14	0,11	0,08	-0,03	-0,03	-22,17	-23,24
Озброєність праці основними засобами, тис. грн.	478,47	448,77	437,65	-29,69	-11,12	-6,21	-2,48
Коефіцієнт обертання оборотних активів, оборотів	2,86	2,72	2,92	-0,14	0,20	x	x
Тривалість обороту оборотних активів, днів	125,82	132,35	123,11	6,52	-9,24	x	x
Коефіцієнт завантаження, грн.	0,35	0,37	0,34	0,02	-0,03	x	x

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Аналізуючи показники ефективності використання основних засобів та оборотних активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за період 2021-2023 років, можна зробити наступні висновки:

За період 2021-2023 років показник віддачі основних засобів на ТДВ «Яготинський маслозавод» зріс з 7,20 грн у 2021 році до 12,05 грн у 2023 році. У 2022 році віддача основних засобів зросла на 2,05 грн (28,48%) порівняно з 2021 роком, а у 2023 році – ще на 2,80 грн (30,27%) порівняно з 2022 роком., що свідчить про підвищення ефективності використання основних засобів. Це може бути наслідком вдосконалення виробничих процесів та модернізації устаткування.

Місткість основних засобів зменшилась з 0,14 тис. грн у 2021 році до 0,08 тис. грн у 2023 році. Відхилення у 2022 році склало -0,03 тис. грн (-22,17%) порівняно з 2021 роком, а у 2023 році також спостерігалось зменшення на -0,03 тис. грн (-23,24%) порівняно з 2022 роком. Це вказує на

скорочення інвестицій в основні засоби, що може свідчити про ефективніше використання наявних ресурсів або зниження потреби в нових інвестиціях.

Коефіцієнт обертання оборотних активів зменшився з 2,86 оборотів у 2021 році до 2,72 оборотів у 2022 році, що є відхиленням на -0,14 оборотів. Проте у 2023 році цей показник зріс до 2,92 оборотів, що є відхиленням на 0,20 оборотів порівняно з 2022 роком. Це свідчить про покращення ефективності використання оборотних активів у 2023 році після певного погіршення у 2022 році.

Коефіцієнт завантаження зріс з 0,35 грн у 2021 році до 0,37 грн у 2022 році, що є відхиленням на 0,02 грн. Проте у 2023 році цей показник зменшився до 0,34 грн, що є відхиленням на -0,03 грн порівняно з 2022 роком. Це вказує на зміну ефективності використання виробничих потужностей протягом аналізованого періоду.

Отже, загальною тенденцією може бути визначено покращення ефективності використання як основних, так і оборотних активів у період з 2021 по 2023 роки, що свідчить про позитивну динаміку фінансової діяльності підприємства.

2.3. Аналіз фінансово-економічного стану ТДВ «Яготинський маслозавод».

Аналіз фінансово-економічного стану підприємства є ключовим елементом управління бізнесом. Він дозволяє здійснити оцінку фінансового здоров'я підприємства, виявити його сильні та слабкі сторони, а також визначити можливі напрямки покращення.

Перш за все, аналіз фінансово-економічного стану допомагає керівництву підприємства приймати обґрунтовані рішення. З його допомогою можна вчасно виявити проблеми та ризики, що загрожують фінансовій стабільності підприємства, і розробити стратегії їх усунення.

Далі, аналіз фінансового стану дозволяє здійснити порівняльну оцінку показників діяльності підприємства з аналогічними показниками конкурентів. Це дозволяє підприємству розуміти своє місце на ринку та виявляти можливості для підвищення конкурентоспроможності.

Крім того, аналіз фінансового стану є важливим інструментом для залучення інвесторів та кредиторів. Чітка та об'єктивна оцінка фінансових показників може збільшити довіру потенційних інвесторів та забезпечити доступ до фінансових ресурсів для подальшого розвитку підприємства.

Таким чином, аналіз фінансово-економічного стану підприємства є важливим елементом стратегічного управління, який дозволяє забезпечити стійкий розвиток бізнесу в умовах постійних змін на ринку.

Основні напрямки аналізу фінансово-економічного стану підприємства:

- економічна оцінка балансу підприємства;
- характеристика майна підприємства та джерел його формування (табл. 2.6);
- ;
- аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства (табл. 2.7);
- аналіз фінансової стійкості та стабільності підприємства (табл. 2.8);
- аналіз ділової активності підприємства (табл. 2.9);
- аналіз фінансових результатів та прибутковості діяльності.

Розглянемо джерела фінансування ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки.

Таблиця 2.6

Джерела фінансування ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Зареєстрований (пайовий) капітал	3797	3797	3797	0	0	0,00	0,00
Резервний капітал	1528	1528	1528	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	524076	679715	934870	155639	255155	29,70	37,54
Власний капітал – всього	529401	685040	940195	155639	255155	29,40	37,25

Продовження таблиці 2.6

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Довгострокові кредити банків	41870	27913	13957	-13957	-13956	-33,33	-50,00
Інші довгострокові зобов'язання	205704	225982	225359	20278	-623	9,86	-0,28
Короткострокові кредити банків	378396	366248	485430	-12148	119182	-3,21	32,54
Поточна кредиторська заборгованість	394601	692099	461101	297498	-230998	75,39	-33,38
Поточні забезпечення	18337	24879	31639	6542	6760	35,68	27,17
Інші поточні зобов'язання	6311	6858	6899	547	41	8,67	0,60

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Загальний власний капітал підприємства за період зріс з 529,401 тис. грн у 2021 році до 940,195 тис. грн у 2023 році. Це свідчить про стабільність капіталу підприємства і позитивне фінансове здоров'я.

Поточна кредиторська заборгованість зросла значно, з 394,601 тис. грн у 2021 році до 461,101 тис. грн у 2023 році. Це може вказувати на збільшення залежності від короткострокових кредитів, що може бути ризикованим у випадку нестабільної ситуації на ринку або змін у фінансовому стані підприємства. Довгострокові кредити банків зменшилися на протязі цього періоду з 41,870 тис. грн у 2021 році до 13,957 тис. грн у 2023 році. Це може бути індикатором певної фінансової стабільності або стратегічних змін у фінансовій політиці підприємства. Нерозподілений прибуток зріс з 524,076 тис. грн у 2021 році до 934,870 тис. грн у 2023 році. Це може свідчити про позитивну фінансову діяльність підприємства, але також може вказувати на ризик недостатньої інвестиційної активності.

У цілому, аналіз фінансово-економічного стану ТДВ «Яготинський маслозавод» показує важливі зміни у структурі й джерелах фінансування протягом звітного періоду. Результати свідчать про певні позитивні тенденції,

але також вказують на потенційні ризики, з якими потрібно буде звернутися увагу в майбутньому для забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Аналіз ліквідності та платоспроможності є важливими аспектами при оцінці фінансово-економічного стану підприємства. Врахування цих показників допомагає зрозуміти, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси та чи здатне воно вчасно виконувати фінансові зобов'язання. Наприклад, аналіз ліквідності допомагає визначити, наскільки швидко підприємство може перетворити свої активи в грошові кошти для покриття поточних зобов'язань. Показники ліквідності, такі як поточне співвідношення або швидке співвідношення, дають уявлення про фінансову стійкість та здатність підприємства витримувати короткострокові фінансові виклики. Платоспроможність, з свого боку, вказує на здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання у визначені терміни. Аналіз цього аспекту дозволяє оцінити, чи може підприємство вчасно сплатити свої кредити, рахунки постачальникам та інші зобов'язання.

Таблиця 2.7

Оцінка показників ліквідності та платоспроможності ТДВ

«Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки

Показники	Нормативне значення	Роки			Відхилення (+/-)	
		2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\geq 0,2$	0,04	0,01	0,04	-0,03	0,03
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\geq 0,7$	1,22	1,32	1,55	0,10	0,23
Коефіцієнт загальної ліквідності	$\geq 0,1$	1,43	1,47	1,74	0,04	0,27
Коефіцієнт платоспроможності	$\geq 0,1$	0,04	0,01	0,04	-0,03	0,03
Коефіцієнт критичної ліквідності	$\geq 0,1$	1,09	1,19	1,40	0,10	0,21

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Значення коефіцієнту абсолютної ліквідності за період 2021-2023 років позначилося нижче від нормативного значення. Це вказує на те, що у

підприємства може бути недостатньо грошових коштів для покриття негайних фінансових зобов'язань.

Показник швидкої ліквідності за звітний період перевищив нормативне значення, що є позитивним сигналом. За цим показником видно, що підприємство має достатню кількість швидко оборотних активів для виконання своїх поточних зобов'язань.

Значення коефіцієнту загальної ліквідності також перевищує нормативне значення протягом звітного періоду. Це свідчить про те, що підприємство має достатню кількість ліквідних активів для покриття своїх зобов'язань як у короткостроковій, так і у загальній перспективі.

Значення коефіцієнту платоспроможності за аналізований період також виявилось нижче від нормативного, що може вказувати на певні ризики щодо спроможності підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання вчасно.

Показник критичної ліквідності також перевищує нормативне значення, що свідчить про те, що підприємство має здатність вчасно реагувати на фінансові виклики.

Отже, в цілому, показники ліквідності та платоспроможності свідчать про певні позитивні та ризиковані аспекти фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод». Важливо продовжувати моніторити ці показники та вживати відповідних заходів для забезпечення стійкості фінансового стану підприємства. Показники ж фінансової стійкості представлені в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

**Показники фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» за
2021-2023 роки**

Показники	Нормативне значення	Роки			Відхилення (+/-)	
		2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
Коефіцієнт автономії (коефіцієнт концентрації власного капіталу)	>0,5	0,34	0,34	0,43	0,00	0,10
Коефіцієнт боргового навантаження (коефіцієнт концентрації позикового капіталу)	зменшення	0,66	0,66	0,57	0,00	-0,10
Коефіцієнт фінансової стійкості	>1,0	0,66	0,63	0,95	-0,04	0,33
Коефіцієнт фінансової залежності	<2,0	2,97	2,96	2,30	-0,01	-0,66
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0	0,06	0,01	0,04	-0,05	0,03

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Показники фінансової стійкості ТДВ "Яготинський маслозавод" за період 2021-2023 років можна проаналізувати наступним чином:

Значення коефіцієнта автономії за весь період залишалося нижче від нормативного значення, що свідчить про низький рівень власного капіталу в порівнянні з загальним обсягом активів. Це може вказувати на потребу в залученні додаткового капіталу для забезпечення стійкості та розвитку підприємства.

Коефіцієнт боргового навантаження також знижувався протягом аналізованого періоду, що свідчить про зменшення використання позикових коштів у фінансуванні діяльності підприємства. Зниження боргового навантаження може вказувати на збільшення фінансової стійкості, але також може сигналізувати про обмежені можливості розвитку.

Показник фінансової стійкості зазнав певного зростання протягом звітного періоду, але залишався нижче від нормативного значення. Це може вказувати на потребу у збільшенні власного капіталу для забезпечення стійкості фінансової діяльності та зниження ризику.

Коефіцієнт фінансової залежності також зменшувався протягом аналізованого періоду, що може свідчити про зниження рівня залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Це може бути позитивним сигналом, але також може вказувати на обмежені можливості залучення додаткових ресурсів для розвитку.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу залишався низьким, що може вказувати на обмежені можливості використання власних ресурсів для фінансових операцій та інвестицій.

Отже, аналіз показників фінансової стійкості ТДВ "Яготинський маслозавод" свідчить про певні виклики та можливості для подальшого удосконалення фінансової політики та управління ресурсами для забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Ділову активність підприємства визначають результати та ефективність його основної виробничої діяльності. Показники ділової активності дозволяють оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує власні ресурси. Ці показники, такі як оборотність активів, мають велике значення для оцінки фінансового стану підприємства, оскільки швидкість обороту коштів напряду впливає на його платоспроможність.

Показники ділової активності ТДВ «Яготинський маслозавод» представлені в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

**Показники ділової активності ТДВ «Яготинський маслозавод» за
2021-2023 роки**

Показники	Роки			Відхилення (+/-)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
Коефіцієнт обертання активів	1,97	1,84	2,24	-0,13	0,40
Тривалість обертання активів	182,64	195,51	160,43	12,87	-35,08
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,30	2,62	3,28	-0,68	0,66
Тривалість обертання дебіторської заборгованості	109,08	137,48	109,79	28,39	-27,69
Коефіцієнт оборотності запасів	18,74	22,58	25,22	3,84	2,64
Тривалість обертання запасів	19,21	15,94	14,27	-3,27	-1,67
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,02	3,53	5,13	-0,48	1,60
Термін обертання кредиторської заборгованості	89,66	101,98	70,15	12,32	-31,83
Коефіцієнт обертання власного капіталу	5,86	5,45	5,17	-0,41	-0,29
Термін обертання власного капіталу	61,41	66,01	69,68	4,60	3,67

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Коефіцієнт обертання активів зріс від 1,97 у 2021 році до 2,24 у 2023 році, що свідчить про позитивну динаміку у використанні активів підприємства. Підвищення цього показника може вказувати на підвищену ефективність у використанні активів для генерації прибутку.

Тривалість обороту активів зменшилася протягом аналізованого періоду, що свідчить про прискорення обороту активів. Це може вказувати на оптимізацію процесів виробництва та управління запасами.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості підвищився з 3,30 у 2021 році до 3,28 у 2023 році, що свідчить про зменшення часу обороту дебіторської заборгованості. Це може вказувати на покращення у використанні кредитних ресурсів та збільшення ефективності у взаємодії з покупцями.

Коефіцієнт оборотності запасів також підвищився протягом періоду аналізу, відображаючи збільшену швидкість обороту запасів. Оптимізація управління запасами може сприяти зменшенню затрат та покращенню фінансових показників.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості також підвищився, вказуючи на збільшену швидкість обороту кредиторської заборгованості. Проте, важливо враховувати, що занадто швидкий оборот кредиторської заборгованості може сигналізувати про проблеми з платіжною дисципліною або перевищення строків виплат.

Загалом, аналіз показників ділової активності вказує на певні позитивні тенденції, такі як прискорення обороту активів та збільшення ефективності у використанні ресурсів. Однак, варто уважно моніторити показники та вживати відповідні заходи для збереження стійкості та підтримки позитивних тенденцій.

2.4. Аналіз прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод»

Основною метою даної наукової роботи є проведення аналізу прибутковості підприємства з метою визначення його фінансового стану та ефективності управління. Результати аналізу прибутковості підприємства можуть бути корисними для керівництва підприємства, інвесторів, аналітиків та інших зацікавлених сторін у прийнятті рішень щодо фінансових стратегій, інвестування та управління ризиками.

Прибутковість підприємства визначає його здатність генерувати прибуток від своєї діяльності. Прибуток, у свою чергу, формується як різниця між доходами та витратами підприємства. Отже, аналіз прибутковості дозволяє оцінити ефективність управління доходами та витратами, виявляючи, наскільки результативно підприємство може конвертувати свої ресурси у фінансовий результат.

Проаналізуємо доходи (табл. 2.10), структуру витрат (табл. 2.11) ТДВ «Яготинський маслозавод» протягом 2021-2023 рр, що дозволить зробити обґрунтовані висновки щодо прибутковості діяльності.

Таблиця 2.10

Доходи ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Чистий дохід від реалізації продукції	3103661	3736091	4857266	632430	1121175	20,38	30,01
Інші операційні доходи	23650	47017	19109	23367	-27908	98,80	-59,36
Інші фінансові доходи	1512	1745	1836	233	91	15,41	5,21
Інші доходи	58650	882	1390	-57768	508	-98,50	57,60
Доходи - всього	3187473	3785735	4879601	598262	1093866	18,77	28,89

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Аналіз доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки демонструє загальну позитивну динаміку. Чистий дохід від реалізації продукції зріс з 3103661 тис. грн у 2021 році до 4857266 тис. грн у 2023 році. Це свідчить про суттєве зростання продажів, що може бути результатом підвищення попиту на продукцію, розширення ринків збуту або покращення маркетингових стратегій. Збільшення чистого доходу на 20,38% у 2022 році порівняно з 2021 роком та на 30,01% у 2023 році порівняно з 2022 роком підтверджує стійкий ріст основного джерела доходів підприємства.

Інші операційні доходи також зазнали значних змін. У 2022 році вони збільшились майже вдвічі (98,80%) порівняно з 2021 роком, досягнувши 47017 тис. грн. Проте у 2023 році цей показник різко зменшився на 59,36%, до 19109 тис. грн. Така динаміка може вказувати на нестабільність у цій категорії доходів, що потребує детальнішого аналізу причин такого коливання та розробки відповідних стратегій для стабілізації.

Інші фінансові доходи протягом аналізованого періоду залишаються відносно стабільними, зі збільшенням на 15,41% у 2022 році та незначним зростанням на 5,21% у 2023 році. В абсолютних цифрах ці доходи становили 1512 тис. грн у 2021 році, 1745 тис. грн у 2022 році та 1836 тис. грн у 2023 році. Незважаючи на невеликий обсяг, стабільність цих доходів свідчить про надійність інвестиційних або фінансових джерел підприємства.

Інші доходи, навпаки, показують значні коливання. Вони різко впали на 98,50% у 2022 році порівняно з 2021 роком, знизившись з 58650 тис. грн до 882 тис. грн. У 2023 році відбулося незначне зростання на 57,60%, до 1,390 тис. грн. Така різка зміна може вказувати на одноразові або нерегулярні джерела доходів, які суттєво впливають на загальний фінансовий результат.

Загальні доходи підприємства демонструють стабільний приріст протягом трьох років, збільшуючись з 3187473 тис. грн у 2021 році до 4879601 тис. грн у 2023 році. Зростання на 18,77% у 2022 році та на 28,89% у 2023 році свідчить про загальне покращення фінансової діяльності підприємства. Цей позитивний тренд є добрим показником ефективності управління та сприятливою основою для подальшого розвитку підприємства.

Аналіз структури витрат ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки показує зростання витрат на різні статті, що відображає динаміку змін у діяльності підприємства.

Таблиця 2.11

Структура витрат ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Собівартість реалізованої продукції	2784504	3090847	3979309	306343	888462	11,00	28,74
Адміністративні витрати	33130	37602	44464	4472	6862	13,50	18,25
Витрати на збут	254742	296742	367149	42000	70407	16,49	23,73
Інші операційні витрати	34147	65926	41416	31779	-24510	93,07	-37,18
Фінансові витрати	87142	116777	138408	29635	21631	34,01	18,52

Продовження таблиці 2.11

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Інші витрати	57127	0	0	-57127	0	x	x
Поточні витрати – разом	3250792	3607894	4570746	357102	962852	10,99	26,69
Матеріальні витрати	2237345	2634094	3246084	396749	611990	17,73	23,23
Витрати на оплату праці	163573	195918	249790	32345	53872	19,77	27,50
Амортизаційні відрахування	38327	47339	52222	9012	4883	23,51	10,31
Відрахування на соціальні заходи	79243	75141	73423	-4102	-1718	-5,18	-2,29
Інші операційні витрати	197946	200416	288693	2470	88277	1,25	44,05
Операційні витрати - разом	2721434	3152908	3910212	431474	757304	15,85	24,02

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Найбільшу частку витрат складає собівартість реалізованої продукції, яка зросла з 2,784,504 тис. грн у 2021 році до 3,970,309 тис. грн у 2023 році. Це збільшення на 11,00% у 2022 році та на 28,74% у 2023 році свідчить про зростання виробничих витрат, що може бути наслідком підвищення цін на сировину, енергоносії або інших компонентів виробництва.

Адміністративні витрати також демонструють стабільне зростання, збільшуючись з 33,130 тис. грн у 2021 році до 44,464 тис. грн у 2023 році. Зростання на 13,50% у 2022 році та на 18,25% у 2023 році вказує на підвищення витрат, пов'язаних з управлінням підприємством, що може включати зарплати адміністративного персоналу, витрати на офісні потреби та інші управлінські витрати.

Витрати на збут зросли на 16,49% у 2022 році та на 23,73% у 2023 році, досягнувши 367,149 тис. грн. Це свідчить про збільшення маркетингових та логістичних витрат, що, ймовірно, пов'язано з розширенням ринків збуту та збільшенням обсягів продажів.

Інші операційні витрати значно зросли у 2022 році на 93,07%, досягнувши 65,926 тис. грн, але зменшились на 37,18% у 2023 році, становлячи 41,416 тис. грн. Така нестабільність може бути пов'язана з одноразовими або непередбачуваними витратами, що виникають у діяльності підприємства.

Фінансові витрати зростали протягом всього періоду, збільшуючись на 34,01% у 2022 році та на 18,52% у 2023 році, досягнувши 138,408 тис. грн. Це може свідчити про зростання боргового навантаження або підвищення вартості обслуговування боргів.

Загальні поточні витрати підприємства збільшились з 3,250,792 тис. грн у 2021 році до 4,570,746 тис. грн у 2023 році. Зростання на 10,99% у 2022 році та на 26,69% у 2023 році відображає загальне збільшення витрат, необхідних для забезпечення операційної діяльності підприємства.

Операційні витрати в цілому зросли з 2,721,434 тис. грн у 2021 році до 3,910,212 тис. грн у 2023 році. Зростання на 15,85% у 2022 році та на 24,02% у 2023 році підкреслює загальне підвищення витрат, що потребує уважного управління для збереження рентабельності підприємства.

Матеріальні витрати, як найбільша складова операційних витрат, зросли на 17,73% у 2022 році та на 23,23% у 2023 році, досягнувши 3,246,084 тис. грн. Це зростання може бути спричинене підвищенням цін на сировину або збільшенням обсягів виробництва. Витрати на оплату праці значно зросли, збільшуючись на 19,77% у 2022 році та на 27,50% у 2023 році, досягнувши 249,790 тис. грн. Це може бути результатом підвищення зарплат, збільшення кількості працівників або додаткових виплат. Амортизаційні відрахування також збільшились, зростаючи на 23,51% у 2022 році та на 10,31% у 2023 році, що вказує на інвестиції у довгострокові активи та оновлення обладнання. Відрахування на соціальні заходи знизились на 5,18% у 2022 році та на 2,29% у 2023 році, що може свідчити про зменшення соціальних витрат або зміну політики соціального забезпечення на підприємстві. Інші операційні витрати зросли на 1,25% у 2022 році та на 44,05% у 2023 році, досягнувши 288,693 тис. грн. Це збільшення може бути

пов'язане з додатковими витратами на підтримку операційної діяльності, такими як витрати на ремонт, послуги сторонніх організацій та інші витрати.

На основі цього побудуємо таблицю 2.12 з показниками фінансових результатів підприємства.

Таблиця 2.12

**Фінансові результати ТДВ «Яготинський маслозавод»
за 2021-2023 роки**

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
Валовий прибуток	319157	645244	877957	326087	232713	102,17	36,07
Прибуток від операційної діяльності	20788	291991	444037	271203	152046	1304,61	52,07
Прибуток до оподаткування	-63319	177841	308855	241160	131014	-380,87	73,67
Чистий прибуток	-63319	155639	255160	218958	99521	-345,80	63,94

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Валовий прибуток зріс з 319,157 тис. грн у 2021 році до 877,957 тис. грн у 2023 році, що свідчить про збільшення на 102,17% у 2022 році та на 36,07% у 2023 році. Це зростання відображає ефективне управління собівартістю та підвищення доходів від реалізації продукції, що позитивно вплинуло на фінансовий результат.

Прибуток від операційної діяльності зріс з 20,788 тис. грн у 2021 році до 444,037 тис. грн у 2023 році. Це збільшення на 1304,61% у 2022 році та на 52,07% у 2023 році підкреслює суттєве покращення операційної ефективності підприємства. Така динаміка свідчить про значне зростання доходів від основної діяльності, що перевищує збільшення операційних витрат.

Прибуток до оподаткування зазнав суттєвих змін: з негативного показника у -63,319 тис. грн у 2021 році до 308,855 тис. грн у 2023 році. Зростання на 380,87% у 2022 році та на 73,67% у 2023 році відображає позитивні зміни у

фінансовому стані підприємства, що дозволило перейти від збитків до прибутків. Це свідчить про успішну реалізацію фінансових та операційних стратегій.

Чистий прибуток підприємства також демонструє значне зростання, змінюючись з -63,319 тис. грн у 2021 році до 255,160 тис. грн у 2023 році. Це зростання на 345,80% у 2022 році та на 63,94% у 2023 році підтверджує загальне покращення фінансового стану підприємства. Позитивна динаміка чистого прибутку вказує на ефективне управління витратами та стабільне збільшення доходів.

Отже, аналіз прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки показує значні позитивні зміни, що свідчать про успішність фінансових та управлінських рішень підприємства. Це включає ефективне управління собівартістю, зростання операційного прибутку та перехід від збитків до стабільного прибутку, що загалом сприяє зміцненню фінансового стану підприємства та його конкурентоспроможності на ринку.

Рентабельність відображає здатність підприємства генерувати прибуток від своєї діяльності та забезпечувати прийнятний рівень доходу від інвестованих ресурсів. Результати аналізу показників рентабельності будуть корисними для керівництва підприємства, інвесторів, аналітиків та інших зацікавлених сторін у прийнятті обґрунтованих рішень щодо фінансових стратегій, інвестицій та управління ризиками.

Показники рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки представимо в табл. 2.13.

Таблиця 2.13

**Динаміка показників рентабельності ТДВ «Яготинський
маслозавод» за 2021-2023 роки**

Показники	Роки			Відхилення (+/-)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
Чиста рентабельність	-2,04	4,17	5,25	6,21	1,09
Операційна рентабельність	0,670	7,815	9,142	7,15	1,33
ЕВІТДА рентабельність	3,27	9,85	10,68	6,58	0,83
Валова рентабельність	10,28	17,27	18,08	6,99	0,80
Рентабельність активів	-4,02	8,76	14,27	12,79	5,50
Рентабельність основних засобів	-14,69	44,03	76,62	58,72	32,59
Рентабельність оборотних активів	-5,84	12,95	18,59	18,79	5,65
Рентабельність капіталу	-11,96	22,72	27,14	12,79	5,50
Рентабельність вкладеного Капіталу	2,87	31,19	37,76	28,32	6,57

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Аналіз рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод» за період з 2021 по 2023 роки свідчить про значне покращення фінансової ефективності підприємства. Чиста рентабельність зросла з -2,04% у 2021 році до 5,25% у 2023 році, що відображає позитивні зміни у генерації чистого прибутку відносно до обсягів продажів. Валова рентабельність, яка показує відношення валового прибутку до виручки від реалізації продукції, також показала стабільний ріст.

Додатково, рентабельність активів та рентабельність капіталу значно зросли, що свідчить про ефективне використання активів та капіталу підприємства для генерації прибутку. Рентабельність основних засобів, оборотних активів та вкладеного капіталу також відобразили значне зростання, вказуючи на позитивні зміни в управлінні ресурсами та використанні капіталовкладень.

Операційна рентабельність та EBITDA рентабельність також значно зросли, що свідчить про покращення ефективності операційної діяльності та прибутковості без урахування фінансових витрат. Рентабельність вкладеного капіталу є ключовим показником ефективності використання капіталовкладень та визначає, скільки операційного прибутку генерується на кожну одиницю вкладеного капіталу. Позитивний тренд в рентабельності вкладеного капіталу вказує на успішне фінансове управління підприємством та сприяє зміцненню його фінансової стійкості. Показники EBITDA (прибуток до сплати відсотків, податків і амортизації) та EBIT (прибуток до сплати відсотків, податків) що використовувались для розрахунку даних показників представлені в табл. 2.14.

Таблиця 2.14

**Прибуток до сплати відсотків, податків та амортизації ТДВ
«Яготинський маслозавод» з 2021-2023 роки**

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2022/2021	2023/2022
EBITDA	101 554	368 014	518 850	266 460	150 836	262,38	40,99
EBIT	22 311	292 873	445 427	270 562	152 554	1212,68	52,09

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Загалом, зростання показників рентабельності свідчить про позитивні тенденції у фінансовій діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод», що може бути результатом успішної реалізації стратегій управління, оптимізації витрат та підвищення ефективності виробництва. Такі позитивні зміни створюють сприятливу основу для подальшого розвитку та зміцнення фінансової стійкості підприємства.

Зважаючи на те, що прибутковість та рентабельність діяльності підприємства в значній мірі залежать від продукції, яку воно реалізує, необхідно провести детальний аналіз структури рентабельності окремих видів продукції. Різні види продукції можуть мати різні рівні виробничих витрат, цінову

конкурентоспроможність та попит на ринку, що безпосередньо впливає на їхню прибутковість.

Дослідження структури рентабельності окремих видів продукції дозволить визначити найбільш доцільні напрямки для підприємства, виявити продукти, які приносять найбільший прибуток, та зрозуміти, чи необхідно змінити стратегію виробництва для підвищення загальної прибутковості. Такий підхід дозволить оптимізувати виробничий процес, а також спрямувати ресурси на найбільш ефективні сегменти ринку, що сприятиме загальному підвищенню прибутковості та конкурентоспроможності підприємства.

Показники рентабельності окремих видів продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки представлено в табл. 2.15.

Таблиця 2.15

**Рентабельність продукції ТДВ «Яготинський маслозавод»
за 2021-2023 роки**

Продукція	Роки			Відхилення (+/-)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
Масло	11,46	16,81	11,13	5,35	-5,68
Сирно-творожна	11,46	24,26	18,53	12,80	-5,73
Молоко	11,46	21,50	24,13	10,04	2,63
Вершки	11,46	23,92	23,49	12,46	-0,43
Сметана	11,46	14,08	21,75	2,62	7,67
Кисломолочна	11,46	30,73	34,36	19,27	3,64
Дитяче харчування	11,46	25,87	23,71	14,41	-2,16
Інша молочна продукція	11,46	-10,30	-17,17	-21,76	-6,88
Разом	11,46	20,88	22,06	9,41	1,19

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Аналіз рентабельності продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» з 2021 по 2023 роки вказує на значні коливання у прибутковості окремих видів продукції протягом цього періоду. Масло, сирно-творожна продукція та молоко виявилися найбільш прибутковими видами продукції в усі три роки, проте спостерігалось значне коливання в їхній рентабельності. Наприклад, сирно-творожна продукція

має високу рентабельність у 2022 році, але втрачає цей показник у 2023 році. Сметана та кисломолочна продукція також показали стабільне зростання рентабельності протягом періоду аналізу. З іншого боку, інша молочна продукція виявила негативну рентабельність протягом усього періоду.

2.5. Правове регулювання діяльності та прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод»

Правове регулювання прибутковості підприємства визначається законодавством країни, в якій воно діє. Основні аспекти правового регулювання можуть включати елементи згадані в 1.4. Правове регулювання підвищення прибутковості підприємства.

Правове регулювання діяльності Товариства з додатковою відповідальністю (ТДВ) «Яготинський маслозавод» базується на кількох ключових джерелах законодавства, що охоплюють національні закони, укази Президента, державні стандарти, міжнародні документи та внутрішні положення компанії.

Відтак, відповідно до статті 1 *Закон України «Про господарські товариства»* [36] «Господарським товариством є юридична особа, статутний (складений) капітал якої поділений на частки між учасниками ... Товариства можуть займатися будь-якою підприємницькою діяльністю, яка не суперечить законодавству України.». Стаття 65 даного закону визначає, що Товариство з додатковою відповідальністю (ТДВ) - це форма організації, в якій статутний капітал розподілений на частки, визначені установчими документами. Учасники такого товариства відповідають за його зобов'язаннями своїми внесками до статутного капіталу, а у разі недостатності цих внесків - додатково своїм майном, пропорційно до своїх внесків. Також до ТДВ застосовуються статті 4, 11, 51¹-64 цього закону. *Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»* [47] «визначає правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, порядок їх створення, діяльності та припинення, права та обов'язки їх учасників».

Також, Товариство було засноване відповідно до *Закону України «Про цінні папери і фондову біржу» № 31 від 18.06.1991 р.*, який втратив чинність 12.05.2006 р., на підставі прийняття *Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»* [45], якого ТДВ «Яготинський маслозавод» дотримується зараз.

Крім цього, *Цивільний кодекс України* у статтях 113-118 регулює діяльність юридичних осіб, включаючи ТДВ, визначаючи їхні права та обов'язки, а також порядок розподілу прибутку та покриття збитків. *Податковий кодекс України* у статтях 134-140 описує правила оподаткування прибутку підприємств, надаючи важливі податкові пільги, що можуть впливати на фінансові результати підприємства.

Хоча *укази Президента України* нечасто безпосередньо впливають на комерційну діяльність окремих підприємств, вони можуть змінювати загальне економічне середовище, в якому діє «Яготинський маслозавод». Наприклад, *укази* щодо стимулювання експорту або підтримки вітчизняного виробництва можуть позитивно впливати на фінансові показники компанії.

Міжнародні угоди, такі як *Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом*, встановлюють вимоги щодо якості та безпеки харчових продуктів, включаючи молочну продукцію, що виробляється «Яготинським маслозаводом». Дотримання цих стандартів є критично важливим для виходу на міжнародні ринки та підвищення прибутковості. Крім того, міжнародні стандарти, такі як *ISO 22000*, які стосуються *систем управління безпекою харчових продуктів*, впливають на виробничі процеси і якість продукції, що в кінцевому рахунку впливає на фінансові результати підприємства. Підприємство у своїй діяльності також дотримується *ISO 9001:2015*, що визначає *систему управління якістю*.

Внутрішні документи підприємства, такі як статут, колективний договір, внутрішні документи Товариства та рішеннями Загальних зборів акціонерів ТДВ «Яготинський маслозавод», визначають правила та процедури щодо розподілу прибутку, управління витратами та інших фінансових питань. *Статут* є основним установчим документом Товариства, і його положення є обов'язковими для засновників, усіх акціонерів, керівних посадових осіб, членів Ревізійної комісії, інших працівників Товариства, а також для осіб, які діють від

його імені або вступають з ним у правовідносини. Він містить основні відомості про підприємство: юридичний статус товариства та його відповідальність, мету та предмет діяльності, визначає господарську діяльність та майно товариства, статутний капітал та акції, резервний капітал, відомості про органи управління, а також права та обов'язки акціонерів та ін.

Порядок розподілу прибутку та покриття збитків Товариства має прямий вплив на його прибутковість, оскільки визначає, як фінансові результати діяльності будуть використовуватися для виплат акціонерам, формування резервів та реінвестування в підприємство. Згідно з пунктом 8.1 Статуту, порядок розподілу прибутку і покриття збитків визначається рішенням Загальних зборів відповідно до чинного законодавства України та Статуту Товариства. Це означає, що акціонери мають вирішальне слово щодо розподілу фінансових ресурсів, що може впливати на стратегічний розвиток підприємства. Пункт 8.2 описує, як розподіляється чистий прибуток, що залишається у розпорядженні Товариства. Він може бути використаний для виплати дивідендів (пункт 8.2.1), створення та поповнення резервного фонду (пункт 8.2.2), а також накопичення нерозподіленого прибутку для покриття збитків (пункт 8.2.3). Це забезпечує гнучкість у фінансовому управлінні та можливість забезпечити стабільність і розвиток підприємства. Пункти 8.3.1–8.3.8 детально регулюють виплату дивідендів. Дивіденди виплачуються виключно грошовими коштами (пункт 8.3.1), що забезпечує прозорість і передбачуваність для акціонерів. Рішення про виплату дивідендів та їх розмір приймається Загальними зборами (пункт 8.3.4), а Наглядова рада визначає дату складання переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів (пункт 8.3.5). Це гарантує, що процес виплати дивідендів буде здійснюватися відповідно до встановлених правил та строків, що зменшує фінансові ризики. Згідно з пунктом 8.5, Товариство покриває збитки відповідно до вимог чинного законодавства України. Це забезпечує відповідність фінансових операцій правовим нормам і сприяє довгостроковій стабільності підприємства.

Пункт 20 *Статуту* про облік та звітність Товариства регламентують основні аспекти фінансової діяльності, забезпечуючи прозорість і підзвітність. Вони встановлюють вимоги до ведення бухгалтерського обліку, затвердження річних результатів, проведення аудиторських перевірок та визначають фінансовий рік. Ці заходи сприяють ефективному управлінню фінансовими ресурсами та підтримці довіри з боку акціонерів і регуляторних органів.

Фінансова та бухгалтерська політика підприємства регламентує облік, звітність та управління фінансовими ресурсами, забезпечуючи ефективне управління фінансовими потоками та оптимізацію витрат, що в кінцевому рахунку впливає на прибутковість підприємства.

Таким чином, прибутковість ТДВ «Яготинський маслозавод» регулюється широким спектром національних і міжнародних норм, що забезпечують комплексний підхід до управління підприємством та підтримки його конкурентоспроможності на ринку.

Крім уже згаданих аспектів, правове регулювання прибутковості Товариства з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» включає наступні ключові елементи:

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відіграє важливу роль у регулюванні діяльності акціонерних товариств. Вона встановлює правила щодо випуску, обігу цінних паперів, розкриття інформації емітентами, а також здійснює нагляд за їхньою діяльністю. Ці правила мають безпосередній вплив на фінансову прозорість та інвестиційну привабливість підприємства.

Державна податкова служба здійснює контроль за дотриманням податкового законодавства. Важливими аспектами є адміністрування податку на прибуток підприємств, податку на додану вартість (ПДВ) та інших податків і зборів, що впливають на фінансові результати Товариства.

Діяльність «Яготинського маслозаводу» регулюється антимонопольним законодавством та Антимонопольним комітетом України, яке спрямоване на запобігання недобросовісній конкуренції та монопольним зловживанням, що

забезпечує рівні умови для всіх учасників ринку і захищає підприємство від можливих антиконкурентних дій інших компаній.

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» [41] впливає на діяльність підприємства, зобов'язуючи його дотримуватися стандартів щодо викидів, утилізації відходів та інших екологічних аспектів. Витрати на екологічні заходи можуть впливати на прибутковість, однак дотримання цих норм є необхідним для забезпечення довгострокової стійкості діяльності.

Розробка і впровадження ефективних внутрішніх політик і процедур управління фінансами, а також проведення регулярних внутрішніх аудитів сприяють підвищенню прибутковості підприємства. Внутрішні положення можуть охоплювати питання управління витратами, контролю якості, управління ризиками тощо.

Таким чином, правове регулювання прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод» є комплексним процесом, що охоплює не лише національні закони і кодекси, але й регуляції контролюючих органів, антимонопольне, екологічне і соціальне законодавство, міжнародні стандарти, а також внутрішні політики підприємства. Це забезпечує всебічний підхід до управління фінансовою діяльністю, сприяючи стабільності та розвитку підприємства.

У зв'язку з повномасштабною агресією Російської Федерації на територію України, було прийнято нормативні документи що мають вплив на діяльність підприємств, деякі з них представлені в табл. 2.16.

Таблиця 2.16

Нормативні документи прийняті після 24.02.2022 року

Документ	Характеристика та вплив на ТДВ «Яготинський маслозавод»
Указ Президента від 24 лютого 2022 року «Про введення воєнного стану в Україні» [34]	Встановлює особливі умови, які впливають на функціонування підприємств. Воєнний стан накладає певні обмеження та зобов'язання на бізнес, зокрема на можливість мобілізації ресурсів, зміну виробничих процесів, логістику та безпеку. Для ТДВ «Яготинський маслозавод» це може означати збільшення витрат на забезпечення безпеки, можливу зміну ланцюгів постачання та необхідність адаптації до нових умов ринку.
Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні» від 15 березня 2022 року [35]	Передбачає спеціальні умови для діяльності фінансового сектору під час воєнного стану. Зміни включають послаблення регуляторних вимог, податкові пільги та інші заходи, спрямовані на підтримку бізнесу. Для ТДВ «Яготинський маслозавод» ці зміни можуть сприяти зменшенню фінансових навантажень, що позитивно вплине на прибутковість, зокрема через спрощення податкових процедур і можливість отримання державної підтримки.
Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Щодо розкриття регульованої інформації емітентами цінних паперів під час дії воєнного стану в Україні» від 30 березня 2022 року [59]	Регулює розкриття інформації емітентами цінних паперів під час воєнного стану. Це рішення дозволяє підприємствам відтермінувати подання звітності та надає гнучкість у розкритті інформації, що дозволяє бізнесам адаптуватися до нових умов без втрати довіри інвесторів. Для ТДВ «Яготинський маслозавод» це означає можливість зосередитися на підтриманні операційної діяльності без негайного тиску щодо фінансової звітності, що може сприяти стабілізації фінансових показників у складний період.

Указ Президента зумовив необхідність адаптації до нових умов, що може включати додаткові витрати на безпеку та логістику. Закон про зміни в фінансовому секторі надав можливості для фінансових послаблень і державної підтримки, що може знизити податкові та регуляторні навантаження. Рішення НКЦПФР дозволило відтермінування звітності та надання гнучкості в розкритті інформації, що сприяє стабілізації фінансових показників.

Також було прийнято інші акти що впливають на діяльність підприємств залежно від видів їх діяльності.

Ці правові акти спільно сприяють підтримці фінансової стабільності та адаптації підприємства до складних умов воєнного часу, що має позитивний вплив на його прибутковість.

Висновки до розділу 2

«Яготинський маслозавод» – це підприємство з багатолітньою історією, яке засноване у 1956 році та спеціалізується на переробці молока та вершків. Офіційно зареєстроване у 1996 році, воно приєдналося до групи компаній «Молочний альянс» у 2006 році, що стало джерелом для його модернізації та розширення асортименту продукції під торговою маркою «Яготинське».

Підприємство дотримується міжнародних стандартів якості та експортує свою продукцію у понад 30 країн, завдяки чому здобуло високу репутацію за якістю своєї продукції. Управління здійснюється через загальні збори учасників, наглядову раду та дирекцію, що забезпечує ефективну координацію та високий рівень контролю.

Аналіз господарської діяльності підприємства за останні три роки показує успішну стратегію розвитку, що виражається у збільшенні обсягів продажу та розширенні асортименту. Однак, є ризики, пов'язані з залежністю від короткострокових кредитів та нестабільною ситуацією на ринку.

На основі аналізу фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки видно значний ріст валового та операційного прибутку, що свідчить про успішне управління собівартістю та підвищення доходів від продукції. Перехід від збитків до стабільного прибутку, як вказує прибуток до оподаткування та чистий прибуток, свідчить про ефективність фінансових та операційних стратегій. Підсумковий аналіз рентабельності показує значні покращення у використанні активів та капіталу, а також значні коливання рентабельності різних видів продукції. Дослідження структури рентабельності дозволить підприємству зосередитися на найбільш прибуткових напрямках та

оптимізувати виробничий процес для підвищення загальної прибутковості та конкурентоспроможності.

Правове регулювання прибутковості підприємства базується на комплексному підході, що охоплює національне законодавство, міжнародні документи та внутрішні положення компанії, що забезпечує стабільність та конкурентоспроможність бізнесу.

Введення воєнного стану на території України призвело до прийняття нових нормативних документів, що впливають на діяльність підприємств, але комплексний підхід управління дозволяє підприємствам адаптуватися до нових умов та забезпечувати фінансову стійкість.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

3.1. Напрями підвищення прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод»

Максимізація прибутку є ключовою метою для підприємства, і для досягнення цієї мети важливу роль відіграють різні стратегії оптимізації. Дослідження [62] показало, що існує кілька основних напрямків, які сприяють збільшенню прибутку:

- збільшення обсягів продажів товарів або послуг.
- Зниження витрат на виробництво продукції або надання послуг.
- підвищення якості продукції або послуг, що призводить до підвищення їхньої цінності для споживачів.
- ефективне використання ресурсів та їхнє раціональне використання.
- автоматизація та модернізація устаткування для підвищення продуктивності та якості виробництва.
- організація ефективного постачання матеріалів та ресурсів для підтримки безперебійного виробництва.
- пошук дешевших постачальників сировини або напівфабрикатів для зниження витрат на виробництво.
- стимулювання працівників за допомогою системи оплати праці та підвищення їхньої продуктивності.
- розширення клієнтської бази та збереження існуючих клієнтів.

Ці стратегії спрямовані на покращення ефективності виробництва, зниження витрат та збільшення прибутку підприємства. Наприклад, збільшення обсягів продажу може сприяти збільшенню прибутку, а зниження витрат на виробництво може покращити маржинальність продукції.

Серед способів оптимального використання ресурсів на підприємствах найбільш перспективними є:

- Ефективне використання необхідних ресурсів, які придбані за вигідними цінами.
- Забезпечення всіх умов для тривалого зберігання сировини у відповідному стані та швидке транспортування її до виробничої ділянки.
- Заміна трудомістких процесів на механічні та автоматизовані.

Додатковим напрямом підвищення прибутковості підприємства є науково-технічний прогрес, який впливає на всі аспекти виробничого процесу, включаючи засоби виробництва, працю, організацію та управління. Технічний прогрес може реалізовуватися через:

- Механізацію та автоматизацію виробничих процесів.
- Модернізацію технологій виробництва.
- Підвищення електронного оснащення.

Систематичне вивчення джерел закупівель та постачальників сировини є також невід'ємною частиною ефективного функціонування підприємства, оскільки від добре налагодженої роботи постачальників залежить успішність його діяльності.

ТДВ «Яготинський маслозавод» - це велике підприємство, що спеціалізується на виробництві масла та молочних продуктів. Завод має значний досвід у цій галузі та широку дистрибуційну мережу. Напрямами які можуть сприяти підвищенню прибутковості підприємства, є:

- Впровадження енергоефективних технологій та заходів з енергозбереження. Це може включати в себе установку сучасних систем освітлення, оптимізацію використання енергії виробничих процесів, інвестиції в альтернативні джерела енергії тощо.
- Розвиток інноваційних продуктів або послуг, що відповідають потребам ринку та мають високу додану вартість. Інновації можуть полягати у

вдосконаленні існуючих продуктів, розробці нових технологій або введенні на ринок унікальних пропозицій.

– Оптимізація ланцюга постачання та логістики. Це означає удосконалення процесів закупівель, скорочення часу та витрат на транспортування та зберігання товарів, оптимізацію запасів тощо.

– Розвиток людських ресурсів. Це включає в себе навчання та розвиток персоналу, мотивацію працівників, створення сприятливого робочого середовища та командної роботи.

– Вивчення та використання новітніх методів маркетингу та продажів, що дозволяють привернути нових клієнтів, збільшити обсяги продажів та покращити відносини з існуючою клієнтською базою.

На основі досліджень діяльності та прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод» пропонуємо ідею проекту, що заключається в створенні автоматизованої лінії виробництва масла з використанням новітніх технологій для підвищення ефективності та якості продукції на ТДВ "Яготинський маслозавод".

Основні цілі проекту включають:

1. Збільшення виробничої потужності заводу на 5% за рахунок впровадження автоматизованих технологій.
2. Зменшення витрат та собівартості продукції на 10% через оптимізацію процесів виробництва.
3. Підвищення якості продукції для задоволення попиту ринку та підвищення конкурентоспроможності.

Основні параметри проекту:

Обсяги робіт:

1. Проектування автоматизованої лінії виробництва.
2. Отримання дозвільних документів.
3. Будівництво необхідних споруд.
4. Закупівля та доставка обладнання.
5. Підготовка персоналу та навчання в роботі з новим обладнанням.

6. Пусконаладжувальні роботи.
7. Виробництво пробної партії продукції.
8. Організація масового виробництва та постійна оптимізація процесів.

Тривалість проекту: 5 років.

Бюджет проекту: Обсяг інвестицій становитиме 10 мільйонів грн.

Реалізація цього проекту дозволить ТДВ «Яготинський маслозавод» підвищити свою конкурентоспроможність на ринку масляних продуктів та забезпечити стабільний ріст прибутку протягом наступних років.

Учасники проекту:

1. Замовник: ТДВ «Яготинський маслозавод».
2. Інвестор: Може бути сам замовник або інша фізична або юридична особа, яка надає інвестиції для реалізації проекту.
3. Проектувальник: Спеціалізовані проектні організації, які розроблять проектну документацію для автоматизованої лінії виробництва масла.
4. Постачальники: Постачальники обладнання, сировини та інших ресурсів, необхідних для впровадження проекту.
5. Підрядники: Компанії чи особи, що виконують роботи з будівництва споруд, монтажу обладнання та інші роботи в рамках проекту.
6. Менеджер проекту: Особа, яка керує проектом, планує та координує дії всіх учасників проекту.
7. Команда проекту: Група спеціалістів та фахівців, які працюють під керівництвом менеджера проекту для досягнення цілей проекту.
8. Консультанти: Експерти з різних галузей, які надають консультації та підтримку з різних аспектів проекту, таких як технічні, фінансові, маркетингові аспекти та інші.

Фази життєвого циклу проекту:

1. Передінвестиційна фаза:
 - Власне передінвестиційна.
 - Ідентифікаційна.
 - Підготовча.

- Розробка попереднього проєкту й експертиза.
- Детальне проєктування.
- 2. Інвестиційна фаза:
 - Підготовка і проведення тендерів.
 - Спорудження потужності і її об'єктів, маркетинг.
 - Навчання виробничого персоналу.
- 3. Експлуатаційна фаза:
 - Здача в експлуатацію.
 - Започаткування випуску продукції, господарської діяльності.
 - Заміна та оновлення технологічного устаткування.
 - Розширення та інновації.
 - Виведення на проектну потужність, заключна оцінка проєкту.

Ці учасники та фази життєвого циклу проєкту є ключовими для успішної реалізації та впровадження автоматизованої лінії виробництва масла на ТДВ «Яготинський маслозавод».

3.2. Економічне обґрунтування впровадження автоматизованої лінії виробництва масла з використанням новітніх технологій

ТДВ «Яготинський маслозавод», при реалізації проєкту, впровадження автоматизованої лінії виробництва масла з використанням новітніх технологій для підвищення ефективності та якості продукції, при повному завантаженні потужностей може реалізувати 50 тис. од. упаковок масла солодко-вершкового «Яготинське» екстра 82,5%, 180 г. Ціна реалізації якого становить 85 грн за 1 шт.

Для початку необхідно визначити беззбитковий обсяг виробництва даної продукції при реалізації проєкту, для цього визначають точку беззбитковості. Точку беззбитковості (Break-even Sales) визначають в фізичних одиницях продукції або в рівні використання виробничої потужності, при якій дохід від продажу дорівнює витратам на виробництво.

А. Г. Осадча [23] зазначає, що точка беззбитковості характеризується двома координатами: $G_{\text{бер}}$ (беззбитковий обсяг реалізації в натуральних одиницях) та $RS_{\text{бер}}$ (вартісне вираження, тобто дохід при якому компанія компенсує свої витрати).

Даний аналіз також дозволяє визначити беззбиткову ціну продажу одиниці продукції. З цією метою використовується три способи:

- 1) метод рівняння: Доходи = Змінні витрати + Постійні витрати;
- 2) метод маржинального доходу;
- 3) графічний метод: демонструє рівень постійних та змінних витрат і величину доходу від продажу за різних обсягів діяльності підприємства і відповідно динаміку зміни величини прибутку. Графік беззбитковості наведено на рис. 3.1.

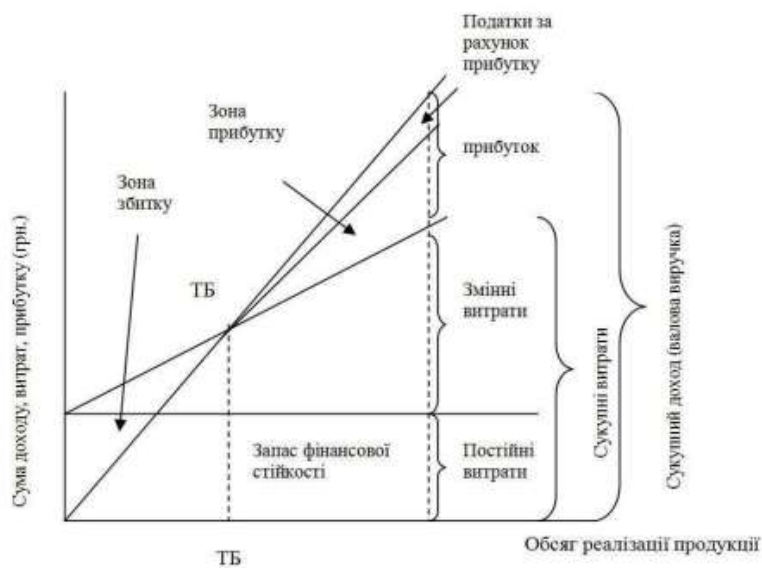

Рис. 1.1. Графік формування «точки беззбитковості»

Джерело: [23].

За допомогою цього графіку можна одержати повне уявлення про залежність між доходами й витратами проекту. Для його формулювання необхідно відобразити три лінії, а саме лінію постійних витрат, лінію змінних витрат, лінію доходу від реалізації.

Лінія доходу від реалізації та лінія загальних витрат перетинаються в точці беззбитковості. За всіх значень обсягу діяльності праворуч від точки

беззбитковості підприємство отримує прибуток, оскільки лінія доходу перевищує лінію загальних витрат.

Перевагою цього графіка є той факт, що він характеризує динаміку витрат і виручки за різних обсягів реалізації. Недолік полягає в неможливості безпосередньо показати значення змінних витрат, маржинального доходу й прибутку за різних обсягів реалізації проекту.

Складемо і заповнимо таблицю для обсягів виробництва і визначити кількість продукції, що відповідає точці беззбитковості за рік.

Таблиця 3.1

Розрахунок точки беззбитковості по проекту

Кількість продукції, шт.	Постійні витрати	Змінні витрати	Сукупні витрати	Сукупний дохід	Сукупний дохід	Прибуток (збиток)
1	2	3	4	5	6	7
0	400000	0	400000	x	0	-400000
10000	400000	650000	1050000	105,00	850000	-200000
20000 - ТБ	400000	1300000	1700000	85,00	1700000	0
30000	400000	1950000	2350000	78,33	2550000	200000
40000	400000	2600000	3000000	75,00	3400000	400000
50000	400000	3250000	3650000	73,00	4250000	600000

Джерело: побудовано автором.

Відповідно до табл. 3.1 змінні витрати за од. продукції становитимуть 65 грн.

Зобразимо графічно точку беззбитковості на перетині ліній сукупний витрат та сукупного доходу.

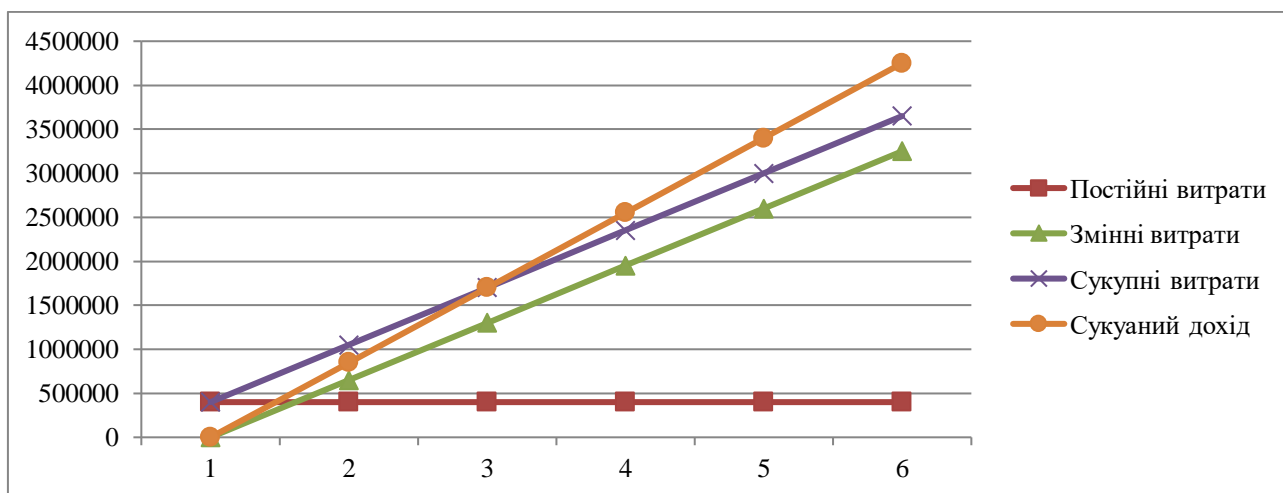

Рис. 3.2. Точка беззбитковості

Джерело: побудовано автором на основі табл. 3.1.

У стані економічної та політичної невизначеності необхідно розглянути варіанти зниження та підвищення цін. Так визначимо точку беззбитковості при зниженні ціни на 10% та при збільшенні ціни на 5%.

Точка беззбитковості при зниженні ціни на 10%:

$$ТБ = 400000 / (76,5 - 65) = 34783,61 \text{ од.}$$

Точка беззбитковості при збільшенні ціни на 5%:

$$ТБ = 400000 / (89,25 - 65) = 16495,85 \text{ од.}$$

Бюджет даного проекту, який становить 10 млн. грн, відображений в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Бюджет проекту

Складові	Вартість, тис. грн
Устаткування	6500
Встановлення	1000
Транспортування	1500
Навчання персоналу	300
Маркетингові витрати	700
Всього	10000

Джерело: побудовано автором.

Джерело фінансування запропонованого проекту – власні кошти підприємства.

У рамках традиційного статичного аналізу беззбитковості виробництва продукції беззбитковий рівень визначається нульовим значенням прибутку до оподаткування. Оскільки будь-який інвестиційний проект має певну тривалість, то у цьому разі не можна не враховувати падіння вартості грошей у часі. Тому мірою беззбитковості проекту замість прибутку виступає один із дисконтованих показників його фінансової ефективності – чиста приведена вартість проекту - Net Present Value (NPV).

NPV – це різниця між величиною грошового потоку, дисконтованого за прийнятної ставки дохідності і сумою інвестицій.

$$NPV = \sum_1^n \frac{P_t}{(1+r)^n} - IC, \quad (3.1)$$

де P_t – теперішня вартість грошових вкладень протягом періодів; IC – початкові (стартові) інвестиції, здійснені за період t ; r – процентна ставка.

Якщо проект передбачає послідовне інвестування фінансових ресурсів протягом кількох періодів (років і інші), то формула для розрахунку NPV набуде такого виразу:

$$NPV = \sum_1^n \frac{P_t}{(1+r)^n} - \sum_1^n \frac{IC_t}{(1+r)^n}, \quad (3.2)$$

Якщо NPV позитивна, то проект можна рекомендувати для фінансування. Якщо NPV дорівнює нулю, то надходжень від проекту вистачить лише для відновлення вкладеного капіталу. Якщо NPV менша нуля - проект не приймається.

Показник, який використовується для оцінки вигідності інвестиційного проекту - індексу прибутковості (profitability index – PI). PI допомагає визначити, скільки прибутку можна отримати за 1 грн вкладену у проект. Зазвичай, якщо PI більше 1, то інвестиційний проект вважається прибутковим, а якщо менше 1 – неприбутковим

Індекс прибутковості інвестицій є відношенням суми приведених ефектів до величини капіталовкладень. Якщо інвестиції здійснюються одноразово, то цей показник розраховується за формулою:

$$PI = \sum_1^n \frac{P_t}{(1+r)^n} / IC \quad (3.3)$$

Якщо інвестиції здійснюються в часовому періоді грошовими потоками, то PI розраховується за формулою:

$$PI = \sum_1^n \frac{P_t}{(1+r)^n} / \sum_1^n \frac{IC_t}{(1+r)^n}, \quad (3.4)$$

Внутрішня норма рентабельності - Internal Rate of Return (IRR) – ставки дисконтування, при якому чиста приведена вартість проекту за його життєвий цикл дорівнює нулю. IRR дорівнює максимальному проценту за позиками, який можна платити за використання необхідних ресурсів, залишаючись при цьому на беззбитковому рівні. Розрахунок IRR проводиться методом послідовних наближень величини NPV до нуля за різних ставок дисконту.

Для визначення IRR використовується формула:

$$IRR = r_1 + \frac{NPV(r_1)}{NPV(r_1) - NPV(r_2)} * (r_2 - r_1), \quad (3.5)$$

де r_1 – величина ставки дисконту, при якій NPV позитивна; r_2 – величина ставки дисконту, при якій NPV негативна.

Важливим в аналізі беззбитковості також термін окупності інвестицій - Payback Period (PP). Даний показник показує час, протягом якого грошовий потік, одержаний інвестором від втілення проекту, досягає величини вкладених у проект фінансових ресурсів. [6]

Період окупності проекту (PP) якщо не враховувати фактора часу, коли однакові суми доходу, отримані у різний час, розглядаються як рівномірні, то показник терміну окупності можна визначити за формулою:

$$PP = \frac{IC}{P_n}, \quad (3.6)$$

де P_n – щорічний чистий дохід.

Тоді оцінимо доцільність та вигідність проекту за допомогою розрахунку NPV , PI , IRR , DPP , PP (табл 3.3).

Прогнозовані грошові потоки становлять по 1 млн. грн у перший та другий рік, по 5 млн. грн на третій та четвертий рік та 10 млн. грн на п'ятий рік. При цьому середньозважена вартість інвестиційного капіталу становить 20%.

Таблиця 3.3

Результати оцінки доцільності та вигідності проекту

Показники	Значення
NPV	851,34
PI	1,09
IRR	0,2268
PP	3,60
DPP	4,79

Джерело: розраховано та побудовано автором.

Показник NPV (851,34 тис. грн.) означає, що прийняття цього проекту обіцяє приріст капіталу.

Показник прибутковості PI (1,09), а бо ж приведена сума грошових потоків на 9% перевищує величину початково вкладеного капіталу.

Величина показника IRR (22,68%) означає найменший рівень ризику та характеризує максимально прийнятний відносний рівень витрат, які можуть бути здійснені при реалізації даного проекту. Значення IRR показує верхню межу допустимого рівня дисконтної ставки, перевищення якої робить проект збитковим.

Термін окупності PP (3,60 роки) або DPP (4,79 року) показує тривалість періоду від дати початку реалізації проекту, протягом якого відбувається повне відшкодування інвестицій.

3.3. Вплив запропонованого заходу на результати діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод».

Запропонований проект має зменшити собівартість продукції на 10%. При цьому дохід від реалізації продукції має збільшитись на 5%. Тоді спрогнозуємо динаміку складових витрат (табл. 3.4) та прибутку (табл. 3.4) для ТДВ «Яготинський маслозавод».

Таблиця 3.4

Прогноз динаміки складових витрат ТДВ «Яготинський маслозавод»

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2022	2023	проект	2023/2022	проект/2023	2023/2022	проект/2023
Собівартість реалізованої продукції	3090847	3979309	3581378	888462	-397931	28,74	-10,00
Адміністративні витрати	37602	44464	44464	6862	0	18,25	0,00
Витрати на збут	296742	367149	367149	70407	0	23,73	0,00
Інші операційні витрати	65926	41416	41416	-24510	0	-37,18	0,00
Фінансові витрати	116777	138408	138408	21631	0	18,52	0,00
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Інші витрати	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Поточні витрати – разом	3607894	4570746	4172815	962852	-397931	26,69	-8,71

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод» та проекту представленою в розділі 3.2.

Заплановане зменшення собівартості реалізованої продукції на 10% дозволить знизити витрати з 3979309 тис. грн у 2023 році до 3581378 тис. грн у проектному періоді. Це свідчить про ефективність автоматизації виробничих процесів, що зменшує витрати на сировину, енергію та робочу силу. Таким чином, ТДВ «Яготинський маслозавод» зможе досягти економії в 397931 тис. грн.

Таблиця 3.5

Прогноз динаміки прибутку ТДВ «Яготинський маслозавод»

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2022	2023	проект	2023/2022	проект/2023	2023/2022	проект/2023
Валовий прибуток	645244	877957	1275888	232713	397931	36,07	45,32
Прибуток від операційної діяльності	291991	444037	843804	152046	399767	52,07	90,03
Прибуток до оподаткування	177841	308855	706786	131014	397931	73,67	128,84
Чистий прибуток	155639	255160	579564	99521	324404	63,94	127,14

Джерело: складено автором на основі річної фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод» та проекту представленою в розділі 3.2.

Прогнозна динаміка прибутку свідчить про суттєве збільшення валового, операційного та чистого прибутку завдяки оптимізації витрат та підвищенню виробничої ефективності.

Прогноз показує, що валовий прибуток зросте з 877957 тис. грн у 2023 році до 1275888 тис. грн у проектному періоді, що становить приріст на 45,32% або 397931 тис. грн. Це зростання обумовлене як зменшенням собівартості продукції, так і збільшенням обсягів реалізації завдяки впровадженню автоматизованих технологій.

Прибуток від операційної діяльності зросте на 90,03% у проектному періоді, досягнувши 843804 тис. грн порівняно з 444037 тис. грн у 2023 році. Це значне зростання відображає ефективність управління та оптимізації операційних процесів, що забезпечує додаткові ресурси для реінвестування та розвитку.

Значне збільшення прибутку до оподаткування з 308855 тис. грн у 2023 році до 706786 тис. грн у проектному періоді (приріст на 128,84%) підкреслює

фінансову вигоду від проекту. Це свідчить про здатність підприємства ефективно використовувати свої ресурси та інвестиції для досягнення високих фінансових результатів.

Чистий прибуток зростає на 127,14%, досягнувши 579564 тис. грн у проектному періоді порівняно з 255160 тис. грн у 2023 році. Це зростання на 324404 тис. грн демонструє суттєве поліпшення фінансового стану підприємства завдяки зменшенню витрат та підвищенню ефективності виробництва.

Автоматизація виробничих процесів на ТДВ «Яготинський маслозавод» призведе до значного покращення фінансових показників підприємства. Збільшення валового, операційного та чистого прибутку свідчить про економічну доцільність проекту та його позитивний вплив на конкурентоспроможність заводу. Заплановані заходи забезпечать стабільний ріст прибутків та фінансової стійкості компанії, що сприятиме її довгостроковому розвитку на ринку молочних продуктів. На основі даних розрахуємо показники рентабельності діяльності (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Показники рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Показники	Роки			Відхилення (+/-)	
	2022	2023	проект	2023/2022	проект/2023
Чиста рентабельність	4,17	5,25	11,93	1,09	6,68
Операційна рентабельність	7,82	9,14	17,372	1,33	8,23
ЕВІТДА рентабельність	9,85	10,68	17,36	0,83	6,68
Валова рентабельність	17,27	18,08	26,27	0,80	8,19
Рентабельність активів	8,76	14,27	26,77	5,50	12,51
Рентабельність основних засобів	44,03	76,62	143,79	32,59	67,16
Рентабельність оборотних активів	12,95	18,59	34,89	5,65	16,30
Рентабельність капіталу	22,72	27,14	61,64	4,42	34,50
Рентабельність вкладеного капіталу	31,19	37,76	81,88	6,57	44,12

Джерело: складено автором на основі табл. 3.4 та табл. 3.5.

Чиста рентабельність зростає з 5,25% у 2023 році до 11,93% у проектному періоді, що становить приріст на 6,68%. Це свідчить про підвищення чистого

прибутку в структурі виручки, що є результатом зменшення витрат та збільшення виробничої потужності.

Операційна рентабельність зросте на 8,23%, досягнувши 17,37% у проектному періоді порівняно з 9,14% у 2023 році. Це підвищення відображає покращення ефективності операційної діяльності підприємства, що досягається за рахунок автоматизації виробничих процесів.

ЕБІТДА рентабельність збільшиться з 10,68% у 2023 році до 17,36% у проектному періоді, що становить приріст на 6,68%. Це показує, що підприємство зможе генерувати більше грошових потоків від основної діяльності після впровадження проекту.

Валова рентабельність зросте з 18,08% у 2023 році до 26,27% у проектному періоді, що означає приріст на 8,19%. Підвищення валової рентабельності відображає ефективніше використання ресурсів та зниження собівартості продукції.

Рентабельність активів зросте на 12,51%, досягнувши 26,77% у проектному періоді порівняно з 14,27% у 2023 році. Це свідчить про підвищення ефективності використання активів підприємства, що дозволяє генерувати більше прибутку на кожну одиницю активів.

Рентабельність основних засобів збільшиться з 76,62% у 2023 році до 143,79% у проектному періоді, що становить приріст на 67,16%. Це показує ефективніше використання основних засобів підприємства після автоматизації.

Рентабельність оборотних активів зросте з 18,59% у 2023 році до 34,89% у проектному періоді, що становить приріст на 16,30%. Це свідчить про ефективніше використання оборотних активів для генерування прибутку.

Рентабельність капіталу зросте на 34,50%, досягнувши 61,64% у проектному періоді порівняно з 27,14% у 2023 році. Це свідчить про підвищення ефективності використання власного капіталу для генерування прибутку.

Рентабельність вкладеного капіталу зросте з 37,76% у 2023 році до 81,88% у проектному періоді, що означає приріст на 44,12%. Це демонструє ефективніше

використання залучених інвестицій для досягнення фінансових цілей підприємства.

Отже, автоматизація виробничих процесів на ТДВ «Яготинський маслозавод» призведе до значного покращення показників рентабельності діяльності підприємства. Збільшення чистої, операційної, валової рентабельності, а також рентабельності активів, основних засобів, оборотних активів, капіталу та вкладеного капіталу свідчить про економічну доцільність проекту. Це забезпечить стійке зростання прибутків та конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Зміна показників прибутку до сплати відсотків, податків і амортизації та прибуток до сплати відсотків, податків представлені в табл 3.7.

Таблиця 3.7

Показники прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод»

Показники	Роки			Відхилення (+/-)		Відхилення (%)	
	2022	2023	проект	2023/2022	проект/2023	2023/2022	проект/2023
ЕВІТДА	368 014	518 850	843 254	150 836	324 404	40,99	62,52
ЕВІТ	292 873	445 427	769 831	152 554	324 404	52,09	72,83

Джерело: складено автором на основі табл. 3.4 та табл. 3.5

Аналізуючи обидва показники (ЕВІТДА та ЕВІТ), можна відзначити значне зростання прибутковості ТДВ «Яготинський маслозавод» як у порівнянні з попереднім роком, так і в проєктованих показниках на 2023 рік. Зростання ЕВІТДА на 40,99% у 2023 році порівняно з 2022 роком і прогнозоване зростання на 62,52% вказує на підвищення операційної ефективності підприємства. Також збільшення ЕВІТ на 52,09% у 2023 році порівняно з 2022 роком та прогнозоване зростання на 72,83% свідчить про покращення чистої прибутковості підприємства. Це демонструє позитивні перспективи для подальшого розвитку і фінансової стабільності ТДВ «Яготинський маслозавод».

Висновки до розділу 3

Проект автоматизації виробничих процесів на ТДВ «Яготинський маслозавод» є стратегічно важливим кроком для підвищення прибутковості підприємства. Впровадження новітніх технологій дозволить заводу суттєво знизити собівартість продукції та підвищити її якість, що є критичними факторами в умовах сучасного ринку. Зменшення витрат на виробництво та збільшення обсягів продукції дозволять підприємству підвищити свою конкурентоспроможність.

Одним з головних напрямків підвищення прибутковості є збільшення валового прибутку. Завдяки автоматизації виробничих процесів, підприємство зможе ефективніше використовувати сировину та енергію, що дозволить знизити собівартість реалізованої продукції на 10%. Прогнозоване зростання валового прибутку на 45,32% підтверджує економічну доцільність проекту та його позитивний вплив на фінансові результати компанії.

Підвищення операційної рентабельності є ще одним ключовим аспектом, що сприятиме зростанню прибутковості. Згідно з прогнозом, операційна рентабельність збільшиться на 90,03%, що свідчить про покращення управління операційними витратами та ефективність впроваджених технологій. Це дозволить заводу генерувати більше операційного прибутку, що є важливим для стабільного фінансового зростання.

Покращення показників рентабельності активів та основних засобів також є важливим напрямком підвищення прибутковості. Завдяки автоматизації, рентабельність активів збільшиться на 12,51%, а рентабельність основних засобів – на 67,16%. Це свідчить про більш ефективне використання наявних ресурсів та підвищення продуктивності обладнання, що в кінцевому результаті сприятиме зростанню загального прибутку підприємства.

Іншим важливим напрямком є підвищення рентабельності оборотних активів та капіталу. Прогнозоване зростання цих показників на 16,30% та 34,50% відповідно, демонструє ефективніше використання оборотних коштів та власного капіталу для досягнення фінансових цілей компанії. Це забезпечить підприємству фінансову стійкість та можливість подальшого розвитку.

Підсумовуючи, автоматизація виробничих процесів на ТДВ «Яготинський маслозавод» дозволить значно підвищити прибутковість підприємства. Зниження собівартості продукції, збільшення виробничої потужності та ефективніше використання ресурсів сприятимуть покращенню всіх ключових показників рентабельності. Це забезпечить компанії стабільний фінансовий ріст, підвищить її конкурентоспроможність та створить основу для подальшого розвитку на ринку молочних продуктів.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідивши теоретичні засади фінансової стійкості підприємства нами встановлено, що прибутковість підприємства – це стабільне економічне явище, що виражається в підтвердженій здатності підприємства отримувати позитивний фінансовий результат як від основної, так і від усієї господарської діяльності, при цьому доходи перевищують витрати в обсязі, достатньому для подальшого ефективного функціонування. Підвищення прибутковості підприємства – характеризує ефективність господарської діяльності підприємства та забезпечує розширене підвищення задіяних ресурсів. Показниками прибутковості є Прибуток – абсолютний показник прибутковості, грошовий вираз результатів господарської діяльності підприємства за певний період, та Рентабельність – відносний показник прибутковості, який відображає ефективність використання задіяних ресурсів та здійснення підприємством витрат.

Чинниками підвищення прибутковості підприємства було визначено: технологію організацію, методи роботи, механізми, державну підтримку, інфраструктуру, працівників та вироби. Також була представлена система формування прибутку підприємства, в якій вказана залежність рентабельності від прибутку, прибутку від виробництва, собівартості та якості, які в свою чергу впливають з ефективності, а ті з ресурсів. Серед основних факторів впливу на прибутковість підприємства було визначено конкуренцію, інвестиції та інновації, політичне становище, географічне розмежування, інформаційне забезпечення, споживчий ринок та якісний бізнес-аналіз.

Серед методів аналізу прибутковості було запропоновано та використано горизонтальний аналіз, вертикальний, трендовий та коефіцієнтний аналіз.

В рамках правового дослідження регулювання прибутковості підприємства було побудовано ієрархію нормативних актів регулювання прибутковості підприємства: Конституція – чинні міжнародні договори (кодекси та закони – постанови, укази та накази – внутрішні документи підприємства – договори підприємства). Серед законів це: *Законом України «Про*

підприємство», Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», Закони України: «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про природні монополії», Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Закон України «Про страхування», Закон України «Про інвестиційну діяльність», Закон України «Про авторське право і суміжні права» та Закон «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність».

Об'єктом дослідження було обрано ТДВ «Яготинський маслозавод».

Показники руху основних засобів, свідчать що загальною тенденцією визначено збільшення вкладень у розвиток підприємства, активне вибуття застарілого обладнання та підвищення ефективності використання основних засобів та ефективності використання основних засобів, а також оборотних активів, загальною тенденцією визначено покращення ефективності використання як основних, так і оборотних активів у період з 2021 по 2023 роки, що свідчить про позитивну динаміку фінансової діяльності підприємства.

Представлений аналіз фінансової стійкості підприємства. За аналізований період 2021-2023 років, підприємство має певні проблеми з абсолютною ліквідністю та платоспроможністю, але водночас виявляється здатним вчасно реагувати на фінансові виклики за рахунок збільшення показників швидкої та загальної ліквідності. фінансова стійкість ТДВ «Яготинський маслозавод» за період 2021-2023 років показує деякі позитивні тенденції, такі як зниження боргового навантаження і фінансової залежності, проте є потреба в збільшенні власного капіталу та підвищенні маневреності використання власних ресурсів для стабільності та розвитку. В аналізі ділової активності (таблиця справа) відображено позитивну динаміку показників обороту активів та їх ефективне використання для генерації прибутку. Оптимізація процесів управління запасами та взаємодії з покупцями допомогла покращити фінансові результати підприємства. Однак, потрібно уважно контролювати швидкість обороту кредиторської заборгованості, щоб уникнути можливих проблем з платіжною дисципліною.

Аналіз прибутковості підприємства було проведено за пропонованою у підрозділі 1.3 методикою.

За допомогою трендового та горизонтального аналізу було проведено аналіз прибутку підприємства. Витрати підприємства зросли у різних сферах діяльності, вимагаючи уваги до ефективного управління ресурсами. Збільшення собівартості продукції, адміністративних та операційних витрат вимагає уважного контролю для збереження рентабельності. Динаміка доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2023 роки вказує на стабільний ріст чистого доходу від реалізації продукції та інших джерел, що сприяє покращенню фінансової діяльності та створює підґрунтя для подальшого розвитку. Аналіз прибутковості підприємства за той самий період підтверджує позитивні зміни у фінансовому стані, переходячи від збитків до стабільного прибутку. Збільшення валового прибутку, прибутку від операційної діяльності та прибутку до оподаткування вказує на успішне управління собівартістю, ефективність операцій та позитивні зміни у фінансовому стані підприємства.

Аналіз рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод» показує значне покращення фінансової ефективності за період з 2021 по 2023 роки. Чиста рентабельність, валова рентабельність, рентабельність активів, рентабельність капіталу та інші показники зросли, вказуючи на ефективне управління ресурсами та капіталовкладеннями. Операційна рентабельність та EBITDA рентабельність також зросли, свідчаючи про покращення ефективності операційної діяльності. Позитивний тренд у рентабельності вкладеного капіталу та прибуток до сплати відсотків, податків та амортизації підтверджують успішне фінансове управління підприємством.

Дослідження структури рентабельності окремих видів продукції дозволить визначити найбільш доцільні напрямки для підприємства, виявити продукти, які приносять найбільший прибуток, та зрозуміти, чи необхідно змінити стратегію виробництва для підвищення загальної прибутковості. Масло, сирно-творожна продукція та молоко вибули найбільш прибутковими видами у всі три роки, але їхня рентабельність коливалася. Сметана та кисломолочна продукція показали

стабільне зростання рентабельності, тоді як інша молочна продукція мала негативну рентабельність протягом усього періоду. Оптимізація виробничого процесу та перерозподіл ресурсів на найбільш прибуткові сегменти ринку може сприяти загальному підвищенню прибутковості та конкурентоспроможності підприємства.

Правове регулювання діяльності Товариства з додатковою відповідальністю (ТДВ) «Яготинський маслозавод» базується на кількох ключових джерелах законодавства, що охоплюють національні закони, укази Президента, державні стандарти, міжнародні документи та внутрішні положення компанії. Серед нормативних актів, крім конституції та законів є Закон України «Про господарські товариства», Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» що втратив чинність через прийняття Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», ISO 22000 «система управління безпекою харчових продуктів» та ISO 9001:2015 «система управління якістю», статут та інші внутрішні документи.

На основі аналізу підприємства було виділено напрямки підвищення прибутковості і на основі цього запропоновано ТДВ «Яготинський маслозавод» проект створення автоматизованої лінії виробництва масла з використанням новітніх технологій для підвищення ефективності та якості продукції, при повному завантаженні потужностей може реалізувати 50 тис. од. упаковок масла солодко-вершкового «Яготинське» екстра 82,5%, 180 г . Ціна реалізації якого становить 85 грн за 1 шт. в якому: (Читаєте зі слайду).

Аналіз беззбитковим вказав що беззбитковим обсягом реалізації є 20 тис. Точка беззбитковості при зниженні ціни на 10% становитиме 34783,61 од. Точка беззбитковості при збільшенні ціни на 5% = 16495,85 од.

Для доцільності реалізації проекту було проаналізовано показники, де показник NPV (851,34 тис. грн.) означає, що прийняття цього проекту обіцяє приріст капіталу. Показник прибутковості PI (1,09), а бо ж приведена сума

грошових потоків на 9% перевищує величину початково вкладеного капіталу. Величина показника IRR (22,68%) означає найменший рівень ризику та характеризує максимально прийнятний відносний рівень витрат, які можуть бути здійснені при реалізації даного проекту. Значення IRR показує верхню межу допустимого рівня дисконтної ставки, перевищення якої робить проект збитковим. Термін окупності PP (3,60 роки) або DPP (4,79 року) показує тривалість періоду від дати початку реалізації проекту, протягом якого відбувається повне відшкодування інвестицій.

Запропонований проект має зменшити собівартість продукції на 10%. При цьому дохід від реалізації продукції має збільшитись на 5%. Тоді було прогнозовано динаміку складових витрат та прибутку.

Зростання чистого прибутку демонструє суттєве поліпшення фінансового стану підприємства завдяки зменшенню витрат та підвищенню ефективності виробництва. Заплановані заходи забезпечать стабільний ріст прибутків та фінансової стійкості компанії, що сприятиме її довгостроковому розвитку на ринку молочних продуктів. На основі даних було розраховано зміну показників рентабельності. автоматизація виробничих процесів на ТДВ «Яготинський маслозавод» призведе до значного покращення показників рентабельності діяльності підприємства. Збільшення чистої, операційної, валової рентабельності, а також рентабельності активів, основних засобів, оборотних активів, капіталу та вкладеного капіталу свідчить про економічну доцільність проекту. Це забезпечить стійке зростання прибутків та конкурентоспроможності підприємства на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз і оцінка ефективності реалізації складних проектів : монографія / В.П. Волков, І.Д. Павлов, Ф.І. Павлов. – Запоріжжя : [б. в.], 2012. – 315 с.
2. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств : підручник / В. Г. Андрійчук. – [2-ге вид., доп. і перероблене]. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
3. Андрусь О.І. Прибутковість підприємств роздрібної торгівлі як засіб забезпечення їх господарських результатів. / О.І. Андрусь, О.І. Скоробогатий Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітнянські аспекти. / Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції 30- 31 березня 2017 р.. – Дніпро: НМетАУ, 2017. – С. 395-398
4. Антонюк Р. Р. Організаційно-економічний механізм забезпечення прибутковості сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Львів. 2016. 22 с.
5. Афанасьєв М.В. Проектний аналіз : конспект лекцій / М.В. Афанасьєв, І.Я. Іпполітова. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 260 с
6. Бардиш Г.О. Проектний аналіз : підручник. – 2-ге вид. – К. : Знання, 2006. – 415 с.
7. Блонська В.І., Паньків І.В. Прибуток особливості його формування та використання в ефективному управлінні підприємством. Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. Львів : РВВ НЛТУ України. 2014. Вип. 6. С.129-134
8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV із змінами та доповненнями: станом на 01 січня. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text/>
9. Єрмошенко М.М. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів : навч. посібник / М. М. Єрмошенко, І. О. Плужников ; Національна академія управління. – К. : Національна академія управління, 2006. – 155 с.
10. Забродський В. С. Аналіз беззбитковості виробництва / В. С. Забродський // Бізнес-інформ. – 1998. – №8. – С. 52–56.

11. Іванова Н. Ю. Практичні аспекти аналізу беззбитковості виробництва / Н. Ю. Іванова // Економіка, фінанси, право. – 1998. – №11. – С. 9–11.
12. Іванюта П. В. Управління ресурсами та витратами: навч. Посіб. / Іванюта П. В., Лугівська О. П. : Центр навчальної літератури, 2009 -320с.
13. Кодекс законів про працю України: від 23.07.1996 № 50 із змінами та доповненнями: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/ed20231224#Text>
14. Конституція України: від 26 червня 1996 р. № 254к/96-ВР: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
15. Лудченко Я.О. Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Ельга : Ніка-Центр, 2004. – 208 с.
16. Мацибора В. І. Економіка підприємств: навч. посіб. / В. І. Мацибора, В. К. Збарський, Т. В. Мацибора. – К.: Каравела, 2008. – 312 с
17. Мелень О. В., Холондач Ю. Ю. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення. Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків: НТУ «ХПІ». 2015. № 25 (1134). С. 123-126.
18. Митяй О.В. Проектний аналіз : навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – 311 с.
19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку : затв. наказом Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>
20. О.І. Андрусь, С.Ю. Пятаченко. Фактори та система формування прибутковості підприємства . Науковий вісник, економіка. 2022.. С 105-112 <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/266589>
21. Обґрунтування інвестиційних проектів у процесі трансформації форм власності : навч. посібник / Г. О. Швиданенко та ін. – К. : [б.в.], 1998. – 169 с.
22. Олійник У. Проблеми фінансування інвестиційних проектів за умови невизначеності економічної ситуації: стаття / Тернопіль : ЗУНУ, 2018.

23. Осадча А. Г. СVP-аналіз як ефективний засіб планування і прогнозування діяльності підприємств : стаття / Осадча А. Г., Брик Н. М. – Київ: НУХТ, 2020

24. Офіційна сторінка Молочний альянс [режим доступу]: <https://milkalliance.com.ua/>

25. Охорона праці в галузі: Загальні вимоги. Навчальний посібник. К.: «Основа». 2011. 551 с.

26. Перит І. О. Фактори впливу на прибутковість вітчизняного бізнесу. П'ятдесяті економіко-правові дискусії: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернетконф. (м. Львів, 25 вер. 2020 р.). Львів: ФОП Шпак В. Б., 2020. С. 17–20(0,2 д. а.).

27. Пиріг Ю. Основни аналізу беззбитковості проекту : стаття / Тернопіль : ТНТУ, 2014.

28. Податковий кодекс України: від 02.12.2010 № 2755-VI із змінами та доповненнями: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

29. Попова Н.В. Проектний аналіз : підручник. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 163 с. 13

30. Приймак В.М. Управління проектами : навч. посіб. – К. : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2017. – 459 с.

31. Про авторське право і суміжні права: закон України від 01 грудня 2022 р. № 57.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20/ed20230415#Text>

32. Про Антимонопольний комітет України: закон України від 26 листоп. 1993 р. № 50.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12/ed20240101#Text>

33. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16 липня 1999 р. № 40.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

34. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022/ed20231110#Text>

35. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні: закон України від 27 липня 2022 р.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2463-20#Text>

36. Про господарські товариства: закон України від 19 січня 1991 р. № 49.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>

37. Про захист від недобросовісної конкуренції: закон України від 07 червня 1996 р. № 36.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>

38. Про захист економічної конкуренції: закон України від 11 січня 2001 р. № 50.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>

39. Про зовнішньоекономічну діяльність: закон України від 16 квітня 1991 р. № 29.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

40. Про інвестиційну діяльність: закон України від 18 вер. 1991 р. № 47.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

41. Про охорону навколишнього природного середовища: закон України від 06 лютого 2018 р. № 41.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

42. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: закон України від 15 грудня 1993 р. № 7.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>

43. Про підприємництво: закон України від 07 лютого 1992 р. № 14.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>

44. Про природні монополії: закон України від 20 квітня 2000 р. № 30.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>

45. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: закон України від 23 лютого 2066 р. № 31.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/ed20240101#Text>

46. Про страхування: закон України від 18 листоп. 2021 р. № 12-13.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20/ed20240101#Text>

47. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: закон України від 06 лютого 2018 р. № 13.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19/ed20240101#Text>

48. Про фінансові послуги та фінансові компанії: закон України від 14 грудня 2021 р. № 14.: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20/ed20240101#Text>

49. Річна звітність ТДВ «Яготинський маслозавод» [режим доступу]: <https://milkalliance.com.ua/company/inform/yagotinskij-maslozavod/>

50. С.В. Радинський. Безбитковість підприємства: сутність та економічний зміст : стаття / С.В. Радинський, О.В. Семчук – Україна: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017.

51. Скубій І. Рентабельність – 7 способів оцінити ефективність бізнесу, «MSP Partners», 2019 [режим доступу]: <https://msp-partners.com.ua/rentabeln%D1%96st-%E2%80%93-7-sposob%D1%96v-ocz%D1%96niti.html&cultureKey=uk>

52. Степаненко, Оксана Іванівна. «Прибутковість підприємства: наукові підходи до трактування її сутності.» (2023). 370271511_Pributkovist_pidpriemstva_naukovi_pidhodi_do_traktuvanna_ii_sutnosti

53. Турило Анатолій Михайлович. «Сутність категорії «прибутковість банку» та її впливу на розвиток банку" (2020). <https://nauka-online.com/wp-content/uploads/2021/11/Turilo-Omelyanyuk.pdf>

54. Управління проектами : підручник / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Й.М. Петровича; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. – 395 с.

55. Управління проектами : підручник / під ред. д-ра екон. наук, проф. П.П. Микитюка. – Тернопіль : ЗУНУ, 2021. – 415 с.
56. Управління проектами : підручник / С. А. Соколовський та ін. – Харків : НАНГУ, 2019. – 303 с
57. Чебановська Л. Аналіз основних факторів зростання прибутку підприємства. Економіка та держава, 2015. № 1. С. 31-34.
58. Шляга О. В., Шипуля Л. І. Прибуток та рентабельність, як показники ефективності виробництва. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. № 8. С75-81 https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/evzdia_8_075.pdf
59. Щодо розкриття регульованої інформації емітентами цінних паперів під час дії воєнного стану в Україні: рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України від 31 січня 2023 р. № 107: станом на 01 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1159863-22#Text>
60. Яковлев А.І. Проектний аналіз : підручник. – Харків : НТУ «ХП», 2015. – 339 с.
61. Янковий О. Г. Управління беззбитковістю на рівні підприємства за допомогою СВР-аналізу : стаття / Янковий О. Г., Янковий В. О. – 2015
62. УСАТЮК, В. В.; МАРТИНЕНКО, В. П. Напрями підвищення прибутковості підприємства. 2015.

ДОДАТКИ

Додаток А

			КОДИ
		Дата	01.01.2024
Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	за ЄДРПОУ	00446003
Територія		за КАТОТТГ	UA3204021001 0094429
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КОПФГ	250
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників: 921			
Адреса, телефон: ,			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2023 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 528	1 295
первісна вартість	1001	11 581	9 526
накопичена амортизація	1002	(10 053)	(8 231)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	390 541	415 608
первісна вартість	1011	811 917	898 932
знос	1012	(421 376)	(483 324)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	32 020	30 570
Усього за розділом I	1095	424 089	447 473
II. Оборотні активи			

Запаси	1100	165 465	192 592
Виробничі запаси	1101	117 522	106 103
Незавершене виробництво	1102	6 581	9 745
Готова продукція	1103	37 927	70 083
Товари	1104	3 435	6 661
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	592 908	623 833
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	11 642	25 628
з бюджетом	1135	12 613	14
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	56	68
із внутрішніх розрахунків	1145	806 529	831 558
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 977	206
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	7 818	41 043
Готівка	1166	4	2
Рахунки в банках	1167	7 814	41 041
Витрати майбутніх періодів	1170	452	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	4 470	2 165
Усього за розділом II	1195	1 604 930	1 717 107
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	2 029 019	2 164 580

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 528	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	679 715	934 870
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	685 040	940 195
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	27 913	13 957

Інші довгострокові зобов'язання	1515	225 982	225 359
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	253 895	239 316
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	366 248	485 430
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	21 756	22 609
товари, роботи, послуги	1615	214 804	244 287
розрахунками з бюджетом	1620	33 616	25 101
у тому числі з податку на прибуток	1621	4 681	6 811
розрахунками зі страхування	1625	2 301	2 721
розрахунками з оплати праці	1630	7 979	9 913
одержаними авансами	1635	641	579
розрахунками з учасниками	1640	1 774	1 774
із внутрішніх розрахунків	1645	409 228	154 117
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	24 879	31 639
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	6 858	6 899
Усього за розділом III	1695	1 090 084	985 069
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	2 029 019	2 164 580

Керівник

Приліпко Ігор Леонідович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна

Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2024
			00446003

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2023 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	Код за ДКУД
			1801003
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 857 266	3 736 091
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 979 309)	(3 090 847)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	877 957	645 244
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	19 109	47 017
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(44 464)	(37 602)
Витрати на збут	2150	(367 149)	(296 742)
Інші операційні витрати	2180	(41 416)	(65 926)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	444 037	291 991
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1 836	1 745
Інші доходи	2240	1 390	882
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Фінансові витрати	2250	(138 408)	(116 777)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	308 855	177 841
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-53 695	-22 202
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	255 160	155 639
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	255 160	155 639

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 246 084	2 634 094
Витрати на оплату праці	2505	249 790	195 918
Відрахування на соціальні заходи	2510	52 222	47 339
Амортизація	2515	73 423	75 141
Інші операційні витрати	2520	288 693	200 416
Разом	2550	3 910 212	3 152 908

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Підприємство

Товариство з додатковою відповідальністю
"Яготинський маслозавод"

Дата

за ЄДРНОУ

КОДИ
01.01.2024
00446003

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2023 рік

Форма №3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	6 211 095	4 855 631
Повернення податків і зборів	3005	0	16
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	4 889	3 105
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	122 747	181 264
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	934	682
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1	35
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	1 691	2 591
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(5 420 617)	(4 730 617)
Праці	3105	(204 169)	(161 536)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(54 868)	(43 471)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(286 052)	(171 939)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(51 564)	(17 521)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(181 555)	(112 244)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(52 933)	(42 174)
Витрачання на оплату авансів	3135	(571)	(375)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(0)	(0)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(7 579)	(6 938)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	367 501	-71 552
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих:			

відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	23 800	8 000
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	52 500	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(109 425)	(37 742)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(8 000)	(59 626)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(328 923)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-370 048	-89 368
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	596 120	5 583 619
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(491 614)	(5 388 029)
Сплату дивідендів	3355	(5)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(68 683)	(59 059)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	35 818	136 531
Чистий рух коштів за звітний період	3400	33 271	-24 389
Залишок коштів на початок року	3405	7 818	31 692
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-46	515
Залишок коштів на кінець року	3415	41 043	7 818

Керівник

Приліпко Ігор Леонідович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна

Додаток Б

			КОДИ
		Дата	01.01.2023
Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	за ЄДРПОУ	00446003
Територія	Київська обл.	за КАТОТТГ	UA320402100100944
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КОПФГ	250
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників: 900			
Адреса, телефон: 07700 м.Яготин, Шевченка, 213, (04575)5-59-88			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			v
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2022 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 901	1 528
первісна вартість	1001	11 532	11 581
накопичена амортизація	1002	(8 631)	(10 053)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	417 251	390 541
первісна вартість	1011	773 761	811 917
знос	1012	(356 510)	(421 376)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	936	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізичні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	11 491	32 020

Усього за розділом I	1095	432 579	424 089
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	165 657	165 465
Виробничі запаси	1101	75 361	117 522
Незавершене виробництво	1102	6 854	6 581
Готова продукція	1103	80 394	37 927
Товари	1104	3 048	3 435
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	425 104	592 908
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	8 229	11 642
з бюджетом	1135	1 967	12 613
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	24	56
із внутрішніх розрахунків	1145	495 782	806 529
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 330	2 977
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	31 692	7 818
Готівка	1166	2	4
Рахунки в банках	1167	31 690	7 814
Витрати майбутніх періодів	1170	377	452
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	3 879	4 470
Усього за розділом II	1195	1 142 041	1 604 930
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	0	0
	1300	1 574 620	2 029 019

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 528	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	524 076	679 715
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	529 401	685 040
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	41 870	27 913
Інші довгострокові зобов'язання	1515	205 704	225 982
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	247 574	253 895
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	378 396	366 248
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	22 096	21 756
товари, роботи, послуги	1615	228 624	214 804
розрахунками з бюджетом	1620	2 338	33 616
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	4 681
розрахунками зі страхування	1625	1 715	2 301
розрахунками з оплати праці	1630	6 151	7 979
одержаними авансами	1635	142	641
розрахунками з учасниками	1640	1 774	1 774
із внутрішніх розрахунків	1645	131 761	409 228
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	18 337	24 879
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	6 311	6 858
Усього за розділом III	1695	797 645	1 090 084
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 574 620	2 029 019

Керівник

Косяченко Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна

Підприємство

Товариство з додатковою відповідальністю
"Яготинський маслозавод"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2023
00446003

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2022 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 736 091	3 106 661
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 090 847)	(2 784 504)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	645 244	319 157
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	47 017	23 650
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(37 602)	(33 130)
Витрати на збут	2150	(296 742)	(254 742)
Інші операційні витрати	2180	(65 926)	(34 147)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	291 991	20 788
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1 745	1 512

Інші доходи	2240	882	58 650
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(116 777)	(87 142)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(57 127)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	177 841	0
збиток	2295	(0)	(63 319)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	22 202	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	155 639	0
збиток	2355	(0)	(63 319)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	155 639	-63 319

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 634 094	2 237 345
Витрати на оплату праці	2505	195 918	168 573
Відрахування на соціальні заходи	2510	47 339	38 327
Амортизація	2515	75 141	79 243
Інші операційні витрати	2520	200 416	197 946
Разом	2550	3 152 908	2 721 434

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000

Додаток В

Підприємство	ТДВ "Яготинський маслозавод"	Дата	КОДИ
Територія	Київська область, м.Яготин	за ЄДРПОУ	01.01.2022
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КОАТУУ	00446003
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КОПФГ	UA320402100100944 29
Середня кількість працівників:	901	за КВЕД	250
Адреса, телефон:	07700 м.Яготин, Шевченка, 213, (04575)5-59-88		10.51
Одиниця виміру:	тис.грн. без десяткового знака		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐		
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☒		

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2021 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4 784	2 901
первісна вартість	1001	11 896	11 532
накопичена амортизація	1002	(7 112)	(8 631)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	444 946	417 251
первісна вартість	1011	733 629	773 761
знос	1012	(288 683)	(356 510)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	52 495	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	936
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізичні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	19 734	11 491
Усього за розділом I	1095	521 959	432 579

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	166 210	165 657
Виробничі запаси	1101	80 177	75 361
Незавершене виробництво	1102	5 528	6 854
Готова продукція	1103	75 317	80 394
Товари	1104	5 188	3 048
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	443 374	425 104
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	7 737	8 229
з бюджетом	1135	912	1 967
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	19	24
із внутрішніх розрахунків	1145	389 781	495 782
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7 765	9 330
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 217	31 692
Готівка	1166	2	2
Рахунки в банках	1167	10 215	31 690
Витрати майбутніх періодів	1170	249	377
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	1 182	3 879
Усього за розділом II	1195	1 027 446	1 142 041
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	1 549 405	1 574 620

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 528	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	587 459	524 076
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	592 784	529 401

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	41 870
Інші довгострокові зобов'язання	1515	201 451	205 704
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	201 451	247 574
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	216 608	378 396
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	8 185	22 096
товари, роботи, послуги	1615	201 194	228 624
розрахунками з бюджетом	1620	4 840	2 338
у тому числі з податку на прибуток	1621	499	0
розрахунками зі страхування	1625	1 794	1 715
розрахунками з оплати праці	1630	6 461	6 151
одержаними авансами	1635	25	142
розрахунками з учасниками	1640	1 790	1 774
із внутрішніх розрахунків	1645	290 562	131 761
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	17 938	18 337
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	5 773	6 311
Усього за розділом III	1695	755 170	797 645
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 549 405	1 574 620

Керівник

Косяченко Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна

Підприємство

Товариство з додатковою відповідальністю
"Яготинський маслозавод"Дата
за ЄДРНОУКОДИ
01.01.2022
00446003

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 106 661	3 166 323
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 784 504)	(2 657 868)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	319 157	508 455
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	23 650	3 332
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(33 130)	(33 076)
Витрати на збут	2150	(254 742)	(239 378)
Інші операційні витрати	2180	(34 147)	(15 995)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	20 788	223 338
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1 512	2 539

Інші доходи	2240	58 650	24 903
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(87 142)	(72 302)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(57 127)	(24 739)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	153 739
збиток	2295	(63 319)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	-24 192
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	129 547
збиток	2355	(63 319)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(63 319)	129 547

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 237 345	2 208 944
Витрати на оплату праці	2505	168 573	163 734
Відрахування на соціальні заходи	2510	38 327	35 183
Амортизація	2515	79 243	62 277
Інші операційні витрати	2520	197 946	194 806
Разом	2550	2 721 434	2 664 944

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту	2615	0,000000	0,000000